

CLAVDII GALENI PERGAMENI DE
COMPOSITIONE MEDICAMENTORVM SECVN-
dum locos liber nonus, Ioanne Guin-
terio Andernaco interprete.

De morbo regio, qui icteros græcè dicitur.

IVNT sanè icterici etiam bonæ in febribus crisis ratione, dum biliosus humor ex alto in cutem proruperit. Facillime liberantur balneis aquæ potabilis, tum frictione ex oleo digerēte, omnibusq; deniq; rarefacientibus, cuiusmodi est anethinū oleū, & chamæmelū, & ricinīnū. Secūdo ab his sunt ordine unguna, gleucinū, crocomaginū, deinde irinū & amaracinū. Cæterū alias peculiariter uocatas ictericas facultates qui scripserūt, nō eiusmodi ictericis cōuenire dixerunt, sed maxime ijs qui ex uasorum iecoris laborat obstruktione, præterea ijs qui inflammatiōnibus infestant. Qui igit ex obstruktione arquato laborat, sine febri permanēt; quicq; uero ex inflammatiōne, omnino febricitant. Proinde quotquot scribentes ad morbus regium medicamenta, adiecerunt, quibus haec cōueniant, recte fecerūt; quotquot autem simpliciter, & indistincte scripsere, nō parū peccarūt. Nam quæ insinuante sunt medicamentosa, quemadmodū et quæ calida sunt facultate, admodum ledunt febricitantes; sunt aut huiusmodi, gentiana, struthion, helenium, costus, aristolochia, polium, & centauriū. At congruit ijs qui ob iecoris inflammationē regio laborat morbo, quæcunq; inflammatiōnibus medentur: quemadmodū et ijs qui ob eius obstruktiōnē, omnia quæcunq; abstergunt generose, tametsi fuerint medicamentosa substantia & calida facultate. Quod si in unum cōueniant & obstructio & inflammatiō, laxatiūbus simul & abstensorijs opus est. Vitari autem debent quæ & medicamentosa substantijs, & calida facultatiis existunt. Cum igitur à plerisq; qui ante me fuerunt, medicamenta ad morbum regium indistincte sint tradita, adjiciām proprias uniuscuiusq; distinctiones, ut sciat quis, quibus sine periculo in febribus utamini, quibus autē maior ex disiēendo utilitas succedat, quam noxa, quæ ex irritata febri, & inflammatione oritur.

Quæ Andromachus ad arquatum scripsit medicamenta.

Indistincte scripsit Andromachus quatuor medicamenta ad ictericos, quæ tutū sanè ijs qui febre carent usum habent: non aut in febricitantibus, & maximē si ex uino aut mulso quis haec dederit, ut nonnunq; damus in moderatis quidem febribus uiscerisq; obstruktione: sed ex oxymelite nō perinde acri, tutius est tunc dare id genus quatuor medicamenta ipsius uerbis hic subscripta.

Ad ictericos.

„ In cucurbitæ sylvestris corticē iniectum uinum & calefactum dato potui: sub- 40 „ ducit aluum, Idem autem & thus præstat.

Aliud ad ictericos.

„ Adianti obolos tres, nardi obolos duos, absinthij drachmā unam, myrrhæ obo- „ lostres: passo excepta, dato nucis pōticæ magnitudine cum aquæ cyathis duobus.

Aliud ad ictericos quo utimur.

„ Struthium croco tinctum quantum nux auellana implet, ex aqua & mulsa da- „ tur; item anchusa, mensura cochlearis.

Aliud ad ictericos, ut Apollonius.

„ Erui drachmæ uigintiquatuor, cornu ceruinī combusti drach. octo, thuris dra- „ chmæ tres, nardi gallicæ drach. duæ, nardi syriacæ drachma una, piperis drach. una semis

semis, iuncis odori floris drachma una, myrrae oboli duo, casiae obolus unus, cina-
momi tantundem: utitor arido cum mulsi cyathis tribus.

Quæ Asclepiades in tertio interiorum medicamenta tradiderit ad iætericos.

Ex predictis clarum euadit, etiam si citra distinctione scribantur medicamenta, quænam sint in febricitantibus fugienda. Consuevit autem Asclepiades interdù distingue, addens febricitantibus sic dari oportere medicamentum, febre autem parentibus sic. At ubi prorsus nihil adiungit, in febricitantibus est magis utendum: ueluti ubi ex solo uino aut mulso utendum censemus. Talia enim à febre immunibus congruunt. Hæc autem scripta sunt ab ipso medicamenta.

Potio iætericus accommoda.

Succi cichorij cyathos sex porrigito, febricitantibus quidē per se: febre aut liberis, cum uini cyathis tribus. Alia. Solani succi cyathū unū, & mulsi temperati dimidiū.

Aliud quod inspergi potest.

Anchusæ lœuissimæ cochlearia duo cum aqua potabili potui dato. Struthij co- chleare unum cum mellis temperati cyathis tribus dato.

Nicerati diureticum.

Cicerum siccorum sextarium unum, roris marini manipulū unum, aquæ sexta rios sex, fœniculi manipulum unum, asparagorū palustrium manipulum, & dato ut dictum est; decoctum liquorem & insaccatum febricitantibus potui continue exhibeto, à febre liberis cum uino temperato. Alia. Cicerum sextariū unum, adianti manipulum unum, aquæ sextarios sex, asparagorum palustrium radicum manipulum unum: præparato, & ut dictum est porrigito.

Pastillæ iætericus: uuat & hepaticos.

Amygdalarum amararū purgatorum drachmæ quatuor, anisi, absinthij, nardi indicæ, afari, singulæ drachmæ; tusa cribrataq; aqua subigit, pastillos fingit, odatoc; drachmam unam à febre immunibus, cum mulsi cyathis tribus.

Aliud, quo utebatur Charixenes.

Afari, absinthij, utriusque drachmas octo, anisi seminis, malathri, seminis apij, thasiorum amarorū purgatorum, singulorum drachmas quatuor; aqua subactis, pastillos fingit, & ut dictum est exhibeto.

Nicerati medicamen quod naribus instillatur, arquatum purgans.

Cum reliquū corpus secundum naturā haber, oculi uero manent pallidi, exhibeto in balneo aceti acerrimi cochleare unum per nares attrahendū, defluet multū biliosæ substantiæ. Eiusdem. Nasturtij uiridis tenella folia, aut roris marini uiridis tenerrima folia cōterito, eorumq; succū exprimito: utitor ut dictum est. Eiusdem. Elaterium cum lacte muliebri naribus infundito, & attrahere iubeto.

Quæ Archigenes ad arquatum in secundo de medicamentis secundum genus descripsit.

Post congruā iætericorum aliorumq; preceptorū rationē, per obambulationes abunde multis, item ungēdo frictiones, insuper sicca somēta adhibita, utitor etiā subscriptis medicamentis. Aiunt febricitates, si arquato labore, rufi canini rubi fructus esu subito probè iuuari. Prodest & chelidonis herbæ succus cū uino aut mulsa potus. Aut adiantū, aut erythrodani radicis oboli tres cum mulso dantur. Aut struthium cum melle lingant. Aut ursini fellis quantū cyathus cōtinet potui dato. Aut hyperici unciam unam cum mulso potui exhibeto. Aut mulsa cyathū unū. Aut helixinæ decoctū ad dies quinq; aut sex cum mulso. Aut canini steroris albi uncias duas cū mellis unciae semiſsi ad tres dies potui dato. Aut lichenes qui à faxis distrahitur, potui dato cū mulsa. Aut lichenis qui in tegulis lapidibusq; nascitur drach. unam in mero potui exhibeto. Aut cardamomū cum olei cyatho uno dato potandū. In fauces radicē ipsius cōjicto. Aut absinthij cochlearia iiiij, anisi cochlearia tria cum oxymelite dato. Aut oxylapathi, aut lapathi radicis lœuis acetabulū.

» porrigit cum mulsa; quod si non febricitet, cum uino aut oxymelite. Aut adianti
 » aut mentha & erythrodani parē portionē feruefactā in aquē hemina una, in sole
 » diutius exposita, potui dato sītibundo anhelantiq; ut bibendo fūdet, & immuta-
 » bitur color. Aut adianti & myrrhē dimidium, ieūno lotoq; præbeto, in uini dimi-
 » diata hemina. Aut leporis coagulum dato cum mero ad dies quinq; aut sex. Aut
 » scolopendriæ drachmas quatuor in uino dato ieūno, ad dies quinq; aut sex. Aut
 » mentham, erythrodanū, & adiantum parē portione potui dato cum aquæ cyathis
 » duobus. Aut betæ foliorum crudorum drachmas sex, myrrhæ obolos duos cum
 » mulsa ieūno dato. Aut antè diligenter loto, ieūno dato cum uīni hemina dimidia-
 » ta, adianti drachmam unam, myrrhæ drachmas octo, ruta drachmā unam, aquæ 10
 » heminas duas: coquito usque ad dimidium: deinde ubi deambulauerit multum,
 » diligenter fricato, atque spiritu adhuc in altiora sublato potui dato, idq; bīdūm
 » facito. Aut ciceres, quos orobios uocat, soli expositos in aqua, potui dato ex aqua;
 » ciceres uero esui mane & uesperi dato: deinceps absinthium in mulsa bibant tri-
 » duum. Aut cyclamini succo per nares purgans abluito. Aut orontion herbā mul-
 » tam decoquito, & iure ipsius abluito, et deprehendes subito aquam effici uiridem.
 » Aut uenam quæ sub lingua est incidito. Quod si non his morbus cedat, tum me-
 » dicamento ex scammonia, exactaq; uictus ratione erunt curandi, atque post hoc
 » ad exercitia mittendi.

De liene.

20

Quod omnes particulae proprium sibi ipsi trahant ex uenis succum, in cōmen-
 tarijs de naturalibus facultatibus docti estis: necnō quod ueluti fecem sanguinis,
 ex qua nascitur atra bilis, uiscus hoc alimentum habet. Ad hæc in memoriam re-
 uocantes, & quæcunq; in libris de methodo medendi dicta sunt de liene, similiter
 assequemini quæ nunc dicentur, quorum primum & præcipuum est, quod celer-
 rime id uiscus in scirrum incidere solet, eo quod sanguis qui in uenis ipsius conti-
 netur impactus, neq; ob crassitatem excerni, neq; facile digeri queat. Proinde atte-
 nuantibus eget medicamentis cītra manifestam caliditatem, ne uehementius in-
 crassetur infarctus in eo crassus humor. Ceterum ad uires ipsi conseruandas, admi-
 scetur illis nonnulla austeriorum, quale est & astringentium genus. Siquidem di-
 dicistis in libris de uiribus naturalibus, quod cum omnes particulae sui conseruan-
 di gratia facultatibus sint præditæ, tum familiarium attractoria, & alienorum ex-
 cretoria, tum assimilatrice eorum quæ attraxerint, nonnullis ipsarum inest ex ac-
 cidenti, ut uniuersum corpus insigniter iuuent: ex qualium numero est & lien, tra-
 hens ad seipsum ex iecinore ueluti fecē sanguinis: sicuti & uesica in iecinore, bilē:
 renes, urinam. Si igitur imbecillior lien nequeat ad se attahere id genus sangu-
 nem, humorum corruptio uniuerso corpori infligitur: proinde naturale ipsius ro-
 bur conseruandum est, quo congruum sibi trahat alimentum: qua functione uni-
 uerso corpori, ad humorum bonitatem magnum adfert emolumentum: tum na-
 ta in ipso excrementa in uentrem propellere potest, cum alimenti superfluis exer-
 nendis. Ob id igitur tum ualde amara ipsi offerimus medicamenta, tum nonnul-
 la austeriorum illis miscemus: ad materiam uero, utilem uel unctionum uel ma-
 lagmatum confectioni, nonnulla adiūcimus, quale est medicamentum, cera, resi-
 na, pix, & bitumen, & quæcunq; id genus alia. Prima itaq; ratione acetum & oxy-
 mel utilia sunt uisceri, ut quæ & dissicare & attenuare crassos humores queant cī-
 tra calefactionem. Quemadmodum ergo in alijs particulis quæcunque per cata-
 plasmatum aut humidorum medicamentorum applicationem superfusionem ue-
 conducunt, alio libro sunt dicta, ita & nunc omisis ijs quæ splenem inflammatio-
 ne tentatum curant, tantum eorum quæ scirrho affectis conueniunt, mentionem
 faciemus: quod & ij qui ante me fuerūt, in libris de medicamentis scriptis factarūt,
 peculiariter

peculiariter appellantes splenicos, qui scirrhoso affectui lienem habent obnoxium.

Medicamenta ad splenicos ab Andromacho descripta, ita ad uerbum se habent.

Potio ad lienosos Antipatri ex Nili sententia,

Myrobalani carnis drachmæ tres, hemionitidis herbe (quam alij asplenum, alij scolopendram dicunt) drachmæ sex, capparis radicis corticis, costi, singulorū drachmæ quatuor, chamaedryos drachmæ sex, polij drachmæ tres, cotyledonis radicis drachmæ duæ, hederæ nigræ corymborū grana uigintiquinq; ammoniaci thy miamatis drachmæ quatuor, hyperici fructus, galbani, singulorū drach. binæ, peri clymeni fructus drachma una, aut radicis drach. tres, cardamomi nigri drachma una semis, scillæ fructus succi drachmæ sedecim; in oxymelite dato obolos duos.

Lienosis potio.

Glandis unguentariæ drachmas quatuor, hederæ albæ grana uigintiquatuor, costi, periclymeni seminis, singulorum binas drachmas, hyperici drachmam unā, (in alijs drachmas quatuor) galbani drachmam unam obolos duos, cardamomi drachmas quatuor: excepta scille succo decocto, dato cyathū græcum ex oxymelite. Alia. Myrobalani carnis drachmas tres, hyperici, periclymeni fructus, dauci radicis, erythrodani, acori, phu pontici, croci, singulorū drachmas sex, iuncī odori drachmas tres, menthæ, cardamomi, chamæpityos, capparis radicis, polij, singulorum drachmas sex (alij uero drachmas tres) ammoniaci thymiamatis drachmas tres: oxymelite excipito pastillos binos obolos pendentes, datoq; in oxymelite unū: facit autem & hepaticis, & hydropicis.

Aliud, conducit lienosis.

Chamædryos drachmas quatuor, polij drachmas quinq; chamæpityos drach. quatuor, erythrodani drachmas quinq; ammoniaci thymiamatis, artemisiae, singulorum drachmas tres, myrobalani drachmas quatuor, capparis radicis corticis drachmas tres, aristolochiæ drachmas sex, tragacanthæ drachmas duas; aqua excipito: pastillos triobolares formato: dato ex oxymelite.

Aliud stomacho idoneum: utitor autem ad omnem lienis effectum: conducit & ad conuulsiones, inflationes, & muliebres effectus.

Myrræ, nardi indicæ, capparis radicis corticis, singulorū drachmas quatuor, costi drachmas quinq; panacis radicis, peucedani radicis, dictamni, singulorum drachmas quatuor, polij drachmas duas, periclymeni radicis corticis drachmas quatuor, erythrodani drachmas tres semis, ammoniaci thymiamatis drachmas quatuor semis (nonnulli & ireos tantundem) oxymelite excipito: dato obolos duos ex oxymelite.

Aliud, lienosis non nisi recta ceruice spirantibus utile.

Struthij, scille tostæ, panacis, capparis radicis, singulorū drachmas quinq; crotomagmatiæ drachmas duras semis: aceto excipito, datoq; ex oxymelite scillitico. Aliud. Struthij, capparis radicis corticis, chamædryos, panacis, singulorum drach. decem, myricæ fructus drachmas tres: aceto scillitico excipito, & drachmā unam dato ex oxymelite scillitico.

Medicamenta potulenta ad lienosos ab Asclepiade descripta.

Cynoglossæ manipulum acceptum terito, cum uini cyathis tribus, & succū expressum dato potui ante cibū: conduceat & succus per se. Herbam aut sinistra manu ante solis ortum decerpere oportet. Aliud. Chamædryos manipulū decoctū cum sextario uno, succumq; expressum reponito, duosq; cyathos ante cibum dato.

Cataplasticum lienosis.

Tamaricis fructum tusum cribratumq; reponito, ubi usus uenerit, cochlearia, duo dato cum oxymelitis temperati cyathis tribus. Aut herbā pelargitē dictā, tam cribratamq; dato ut ante dictum est. Aliud. Onagri, aut equi sylvestris lienem

» tostum tufumq; reponito, datoq; cochlearia duo, cū uini temperati cyathis tribus.
Catapotium lienosis.

» Hederæ albæ summitatū dato grana tria deglutieða, & oxymelitis cyathos tres
» superbibendos.

Andree Pœonium.

» Tamaricis fructum tufum cibratumq; excipito galbano, catapotiaq; confici-
» to, dato prout vires sunt.

Pastillæ splenicæ, absunt tumorem.

» Ericæ fructus drachmæ quatuor, piperis albi, nardi syriacæ, ammoniaci thymia-
» matis, singulorum drachmæ duæ; arida tunduntur cibranturq; ammoniacu uero 10
» aceto scillitico dissoluitur, aridisq; cōmixtum, sic in massam redigitur, fiuntq; pa-
» stilli singulas uncias pendentes: dantur drachmæ tres, cum oxymelitis cyathis tri-
» bus. Is qui dedit medicamentum, ait porcellum bibisse ex hoc pastillo tribus die-
» bus, postea uero resectum porcellum sine splene inuentum.

Aliud, tollit humorem.

» Ammoniaci thymiamatis, rubi foliorum tenerrimorum, singulorū drachmas
» octo, capparis corticis drachmas quatuor, myricæ fructus, herbeæ aspleni dictæ, sco-
» lopendrij, aut hemionitidis, scillæ tosta purgatae nuclei, piperis albi, singulorum
» drachmas duras: aqua excipito, effingitoq; pastillos, & exhibeto drachmā unam,
» cum oxymelitis cyathis tribus.

Chrysermi, lienosis, hydropicis, &c. egre urinam reddentibus utile: uentre molit.

» Squillam grandem luto obductam torreto, corticemq; & quod in fundo duriu-
» sculum est, auferto: nuclei uero accipiens libras duras, dauci seminis acetabulum,
» quod est uncia una, anisi, sefeleos, panacis radicis, ireos, cuiuscq; parem portionem,
» urticæ seminis, baccarum cedri, singulorum drachmas duodecim, myrrhæ drach.
» quatuor, eruorum molitorum chœnicem, uini odorati quantum sufficit: subactis
» pastillos effingito. habet autē & tragacanthæ minas quatuor, datur drachma una
» cum oxymelitis cyathis tribus.

Aliud Eugerasiæ.

» Scillæ tosta repurgatae minas duras, bryoniæ radicis minas octo, piperis albi pa-
» rem portionem, petroselini tantudem, dauci cretici seminis tantudem, eruorum
» molitorum tantudem, baccarum cedri sextarium unum; habeat autem acei un-
» cias octo, ireos, panacis radicis, myrrhæ, singulorum uncias tres, uini falerni quan-
» tum excipiēdis illis sufficit: fingito pastillos, liccatoq; in umbra: dato unciam unā
» cum uini temperati cyathis tribus.

Epithemata & emplastra eiusdem Asclepiadis, ad recentes lienis inflammations.

» Arboris sambuci tenerrimorū foliorum libras tres, aloes libram unā: præpara-
» to ex aceto, atq; linteolo illita emplastrī modo imponito. Ericæ fructus uncias sex,
» galbani libram unam (nonnulli uncias sex) fructum terito cibratoq; atq; ita gal- 40
» banum inīcito: mixta diligenter & linteolo illita applicato.

Ideotæ medicamentum approbatum.

» Visci querñi libram unam, calcis uiuæ tantudem: uiscum in uas fictile conie-
» ctum, prunisq; superimpositum sinito dissolui, ubi dissolueris, calcem uiuam in-
» spergito atque misceto, calidumq; in pellel albam illitum imponito. Cæterum
» etiam unā cum medicamento lauare oportet, atque ita sinere donec ultro decidat.
» Præterea curandum ut particulae à liene recedentes amputetur. Aliud. Visci quer-
» ñi libram unam, calcis uiuæ unciam unam, lapidis asij floris uncias quatuor, cedrie
» unciam unam: præparato ex more, utitorq; quotidie accipiens medicamentum, &
» spongijs locos fouens, iterum illud imponito, urinas mouet.

Malagma

Malagma chrysizon, id est, atreum colorem representans, dulce bonum.

Ceræ, resinæ pityinæ frictæ, singulorum libras duas, arsenici, aluminiis scissi, calcis uiuæ, singulorum uncias duas, acetæ, olei, singulorum cyathos octo: præpara-

to ex more.

Aliud uehementer generosum, quo usus est Andromachus.

Ceræ, resinæ pityinæ, picis brutiæ aridæ, singulorum libras binas, arsenici, aluminis scissi, calcis uiuæ, singulorum uncias binas, acetæ cyathos octo: præparato in modum prædictum. Iuuat lienosos, hydropicos, præcordiorumq; tensiones. Prodest & ischiadicis, hoc est, coxendice affectis, articularijs. Nos adiçimus medica-

mento, myrræ uncias duas semis, acetæ uncias quatuor.

Ad scirrhos lienis affectus: utebatur Tryphon Gortyniates.

Fœnugræci moliti, sinapis, mannae thuris, singulorum sextarum unum, myro balani expressionis sextarij dimidium, nitri spumæ uncias tres: in tenuissimum redacta laevore, mixtaq; decocto cedrino oleo excipito, ita ut emplastry liquidi eras sitiem obtineat: usus eius est per interuallum. Applicandi medicameti tempus est ante balneum, quantum æger tolerare potest: deinde hoc illigato, in balneum ducendus est: post reliquam corporis curam, solium ingredi debet, atque ita in aqua soluenda fascia.

Aliud plenicis una die efficax. Ceterum ante quam medicamentum imponitur, tribus diebus certa uictusratione uitetur.

Myrræ, mannae thuris, singulorum uncias tres, sinapis alexandrini, cardamo mi, singulorum uncias binas, acetæ scillitici quod satis est, sinapi, cardamomumq; trita cibrataq; mannam autem & myrrham laevigata iniçito arida, acetocq; subacta, instar malagmatis efficito, reponitoq; ab hora secunda usq; ad nonam, deinde duabus obuinctum fascijs in balneū ducimus, & ubi laxatæ fuerint, in solium descendet, in quo diutius detineatur, extra aquam tibias habens. Atqui ne animo deficiat, acetum pulegiumq; olfaciet, fasciasq; paulatim dissoluet: exeunti autem è balneo, falsamentum absque pane dandum, & uinum marina aqua temperatum.

Porrò in sequenti die eadem exhibenda, tertio uero exercitijs utendum, ijs quæ spiritum possunt exacuere.

Aliud Arij Tarsei, usus ex interuallo.

Ficorum pinguisserum, sinapis, capparis radicis corticis, singulorum libram unam, acetæ quod sufficit.

Aliud Diodori.

Sinapis, nasturtij, fœnugræci, seminis lini, myrobalani expressionis, singuloru drachmas octo: excipito cedrini liquore decocto, atque cum aceto scillitico subigit: usus eius ante balneum. Medicamentum utile est etiam post usum, sanguinem meientibus.

Medicamenta ab eodem Asclepiade in quarto extenororum descripta ad lienosos & hydro-

picos, quæ ad uerbum sibi habent.

Epithema lienosis, tumores liquat. Sambuci foliorum tenellorum libras tres, aloes pinguis libra unam: trita cum aceto laevigataq; emplastry in modum linteo imponito. Aliud. Ericæ fructus libram unam: contusum fructum cibratumq; galbanum excipito, rursusq; contundito, irini sedimentum attingens, ut malagmatus formam acquirat, deinde illitum linteolo imponito.

Malagma ad lienosos.

Glandis unguentariæ corticum contusorum cibratorumq; minæ dimidium, & expressi tantudem, ceræ drachmæ sex, resinæ terebinthinæ drachmæ triginta duæ, galbani drachmæ decem, irini exiguum; quæ liquari possunt siccis adiçiuntur.

Aliud valde generosum.

» Glandis unguetariae farinæ unciae tres, nitri uncia una (secundū alios uncie qua tuor) ceræ unciae sex, terebinthinæ unciae octo, acetum quod satis est: liene consumit,

Malagma ex cedrino liquore, lienosis, hydropticis accommodatum: urinas multas cistat, & lienem imminuit: oportet autem simul cum medicamento lauare, &

quod acute recedit amputare, hoc est, splenium: nam tardius medicamentum

adhædere oportet, quoq; sua sponte excidit. Compositio hec est.

» Visci quercini libra, calcis uiuæ unciae sex, lapidis asij floris unciae quatuor, cedri liquoris unciae tres: uiscum incoquito in olla ærea, ubi flauus euaserit, cedrinum liquorem iniçito, continue mouens: arida lœuigata adiungito: deinde ubi ab igne sustuleris, sinito modice refrigerari: deinde illitum in pellel albam quæ à spina diciatur, imponito locis affectis, iubeto q; simul lauare, usq; dum sua sponte splenium excidat: cōuenit tamen, ut etiam superius dictum est, partes recedentes splenij amputare.

Aliud uehementer generosum.

» Lapidis asij floris unciae duæ, lapidis gagatis uncia una, calcis non restinctæ unciae octo, uisci quercini libra una: præparato & utitor.

Malagma Antiochidis ad lienosos, hydropicos, ischiadicos, articulares: paratum est Fabille.

» Ceræ librae tres, resina terebinthinæ librae tres, myrobalani expressi libra una, nitri spumæ libra una, lapidis asij floris libra una, gutte ammoniaci libra una, olei cyprini librae tres: acetum ad ammoniacum dissoluendum.

Aliud Fabillæ compositum, admodum efficax ad easdem dispositiones.

» Myrræ stillatica libre duæ, opopanax, galbanæ, mastiches, lapidis asij floris, styracis, liquoris sycomori, canchryos, singulorum libra una, piperis albi unciae sex, ceræ librae quinq; terebinthinæ tantudem. *νομός*, id est, quod contundat est medicamentum, atq; oportet contundendo attingere irini unguenti sedimentum, ut membrum tactu mollissimum fiat: etenim repositum tactu mollissimum efficitur.

Malagma quod etiam chrysizusan, ab aureo colore, vocamus.

» Arsenici uncia una, aluminis scissi unciae duæ, calcis non restinctæ unciae duæ: arida contundimus, cribramus, & in pilam coniçimus, his adiunctiuntur acetum cyanum, & lœuigata diligenter excipimus liquidis. Sunt autem haec: cera libra una, resinæ frictæ libre duæ, pityinæ tantudem: hec liquefacta sinimus refrigerari, & derafa adiçimus lœuigatis. Nos adieçimus medicamenti confectioni, myrræ uncias duas.

Aliud, hoc uisu est Andromachus: bene facit lienosis, hydropticis, & præcordiorum distensionibus: confert coxendicium doloribus & articulis, item ualeat ad dispositiones inueteratas.

» Ceræ libra una, picis brutiæ tantudem: loco resinæ frictæ, picem iniçimus: olei cyathi octo, arsenici aurei coloris unciae duæ, aluminis scissi unciae duæ, calcis non restinctæ tantudem: præparato ut dictum est. Nos addidimus medicamento, myrræ uncias duas, uisci quercini uncias quatuor.

Ad diutinas lienis scirrhosas dispositiones, auibemeron, quod eodem die morbum soluat, appellan. Oportet autem antequam medicamentum illiges, ad tres dies egrotantem uictus ratione certa deducas.

» Myrræ, manne thuris, singulorum uncia tres, sinapis alexandrini unciae duæ, nasturtij tantudem, acetum scillitici quod satis est. Contusa cribrataq; arida aceto conspersa, ut malagmati formam accipiunt, illita in linteolum imponito, ab hora secunda usque ad nonam conseruans, & fasciola impositum malagma continens, deinde in balneum mittito, ita illigatum: & cum probè laxatum fuerit, in solium deducito, iubens ut extra id pedes habeat, & diutius immoretur. Porro ad horum recreationem, acetum & pulegium naribus admouemus, conamurq; paulatim fasciolam soluere; sint autem duæ quæ malagmati incumbant. Quā fasciolę tolluntur,

tur, auferimus etiam malagma iniectum, ac locos dolentes abunde foremus: egresso balneum, salsamentum exhibemus citra panem, item uinum marina confectum: in sequenti die idem facimus, tertio idem. Exercitijs utimur, quae spiritum possunt exacuere.

Aliud Critonis Gortyniae Cretensis, medicamen approbatum.

Fœnugræci moliti sextarius unus, glandis unguentariæ expressionis dimidium, nitri spuma uncia tres: omnia læuigata cedrino liquore excipito. Conuenit autem prius hunc coctum inspissescere, ut cerati habeat crassitatem; usus est ante balneū, quantum æger ferre potest; à balneo ceratum injicimus.

Aliud, cui titulus est authemeron, eodem die à dispositione liberat.

Pyrethri dtachmæ uiginti, glandis unguentariæ uncia octo, cardamomi uncia octo, urticae seminis uncia octo, sinapis sextarij dimidium. Omnia læuigata, &c aceto conspersa imponito per interualla ad horas tres, si æger potest sustinere; deinde sublato medicamento lauare præcipito. In balneo utendum est cerato ex rofaceo parato.

Aliud, tumorem diminuit.

Lapidis asij floris, nitri rubri, glandis unguentariæ expressionis, guttæ ammoniaci, lingulorū drachmæ uigintiquatuor, capparis radicis corticis drachmæ octo, raphani feminis drachmæ decem, aut etiam succi cyathus unus, aceti quamacerri mi quod satis est, uisci querçini drachmæ quadraginta: dissoluto ammoniacū suc co sambuci, aut tamaricis, aut trifoli: arida contundito, incernitoq; cribro tenuifimo: aceto conspersis mixtisq; uiscum adiçito: rursus contusis exceptisq; utitor.

Quæ Archigenes in primo de medicamentis secundum genera precepit, ad lienosos.

In lienosis precedente similiter tota uictus ratione, ex cōpositionibus quæ mox scribentur, his utitor. Potio quidem erit aqua, in qua ferrum ignitum sepe restinatur: febre parentibus quidem, cum uino: febricitantibus aquam potui dato. Aut anagallidis ceruleo flore obolum unum, cum oxymelite, aut serpyllum cum aceto, aut panacis radicē uiridem cum mulsa propinato, aut semen similiter: mulsam uero prius aerī exponito; aut peryclimeni radicis corticem, & fructus quantū tribus digitis comprehendendi potest, ex mero uino calido, ac albo, potui dato ieiuno ad quadraginta dies, aut uulpis aridum iecur, cum oxymelite dato potui, aut cumi num æthiopicum similiter iecori, cum oxymelite, aut ariradicis corticis drachmā semissem, cum oxymelitis cyathis tribus, aut polium similiter cum oxymelite, aut bederæ albæ grana tria, cum tribus oxymelitis cyathis, aut capparis folia læuia sicca, cum mero propina. Cæterū lienosos hisce applicato cataplasmatis. Ad iecorios: præterea cinis ex fornace ærario cum aceto, aut cappari macerata aceto, excepta cerato cyprino, aut id quod ex nasturtio, fœnugræco, calce uiua constat, nitro & melle emolliens imponito, aut fœnugræci, calcem uiuam, nitrum, et mel emolliens inducito, aut lepidij folia inducito: quum autem iam mordentur, inducens in balneum, sublato medicamento, in feruidam collocato continetoq; nam ægreferent quum nimium mordentur, sani autem egrediuntur. Idem etiam in coxendi cum doloribus confert. Aut glandis unguentariæ expressum aceto macerans rotaceo misceto, & imponito. Aut fœnugræci & nasturtij parem modū, manne duplicitum, calcis uiue momentum, cum melle ut emplastrum splenium imponito. Aut fecem ex aceto acri inducito, capparis radicem ex aceto, aut spongiam ex acetato acerrimo. Summè facit glandis unguentariæ putamen, & nitri pars tertia; læuia aceto macerans, resinam & ceram modicè oleo liquefactam superfundito, et emolliens utitor: quod si malum perseueret, cucurbitulas admoueto, scâlpello exasperas. Porro quæ appenduntur, & succurrunt hepatici & lieni, hæc probata uidentur esse. Vena in sinistro latere diuisa, sanguine lienem affectum confricato.

De hydrope, id est, aqua inter citem.

Hydropicorum medicamenta, & alia communia ipsiſ ſienoſis ſunt, & alia qua-
dam in multū uſum idonea, tum ad prädictos affectus, tum ad duriſies, & quod-
cunq; diſcutere ac digerere conuenit, etſi iam purulenta ſit conſtitutio. Incipiam
autem etiam in hiſ ab illis quaſ Asclepiades tradidit.

Quæ Asclepiades medicamenta ad nominatos affectus tradiderit in quarto
interiorum quaſ Marcellas inſcribit.

» Epithema hydropicis admodum efficax, & humorem inhærentem absorbet.
» Farris, quod uocamus zeam, moliti ſextarij duo, lapidis aſhi floris ſextarius unus,
» manna libra una: laeuigata diligenter adipe ſuillo ueteri elaboreato, in uinoq; ma- 10
» defacto tota nocte, excipito: mensura autem adipis eſto quāta iniecta potest tactu
» lene medicamentum efficere. Besafa, ſemen autem eſt ſylueſtris rutæ, quam nunc
» indigenę harmola uocat, quod in Syria naſcitur: huius cōtulſi ſextarius unus, man-
» na ſextarij dimidiū, adipis ſuilli ueteris quantum ſufficit: præparato, ut ſuperius
» traditum eſt. Aliud. Ficuum pinguiſſimaruſ libræ tres, origani libra una (non nulli
» cumini libram unam ponunt) ſulphuris uiui uncia tres, cochlearum aſtricanarū
» libra una: arida contundito, incernito, & excipito ficubus contuſis, cum carnibus
» cochlearum: illita in linteolum imponito, mellis cocti quantum ſatis eſt adjicito.

Aliud, ex commentarijs Critonis.

Fœnugraci moliti cribratiq; ſextarij duo, ſulphuris uiui libræ duæ ſemis: ari- 20
» da laeuiflma melle cocto excipito, deinde illita in linteolum in noctem imponito;
» die autem utitor & manè ſubscripta quoq; confectione, ceræ libra una, picis aridæ
» tantundem: liquida aridis affunduntur.

Malagma cui titulus eſt poterion, humiditates in alto abſumit, & ſcirros diſſoluit.

Ceræ, picis aridæ, ſinguloruſ libræ duæ, aluminis liquiduſ, ſulphuris uiui, manna,
» nitri rubri, ſinguloruſ libra una, reſinæ frictæ libræ quatuor, olei ueteris hemina
» una, acetii ut ſicca diſſoluantur quantum ſufficit, ac utitor præparato ceu nobili.

Aliud generofum, aut poterion medicamentum approbatum: bene facit hydro-
» picis, ſienoſis & inueteratis diſpositionibus.

» Reſinæ frictæ libræ quatuor, ceræ libræ duæ, ſulphuris uiui libra una, picis liqui- 30
» da libræ duæ, aluminis liquiduſ libra una, nitri rubri tantundem, aristolochia qua-
» drans, bdelliū tantundem, amomi uua quadrans, cucumeris ſyluatici radicis qua-
» drans, aloes felibra, pyrethrū quadrans, guttae ammoniacæ quadrans, uisci quercini
» quadrans, liquoris ſycomori quadrans, acetii ſequisextarius: aut uinum italicum
» in uicem acetii inſicimus, olei heminae tres: præparatur in modum prädictum.

Malagma dia daphnidon, hoc eſt, ex lauri baccis, ſienoſis, hydropicis: diſſoluit
omnem duritiem, abſeffuſ in alto abſumit.

Ceræ, reſine piceæ, picis brutiae, baccarum lauri ſiccarum, nitri rubri, guttae am-
» moniacæ, ſeu iuitulini elaboreati, ſingula libræ: arida contunduntur, incernuntur q;
» tenuiſſimo cribro: quaſ liquari poſſunt liquantur, refrigeranturq; & aridis ſuper- 40
» inſciuntur; rursus contulis exceptisq; utimur. Aliud. Baccarum lauri, picis,
» manna, ſeu iaurini, ammoniaci ſuffiminis, ceræ, ſingula libræ: præparantur mo-
» do prädicto.

Quod ad Cureum refertur ſplenicum, hydropicum.

Hoc Cureus ex Bithynia uir utens, coxendicum dolores in totum diſſoluit. Pi-
» cis aridæ libræ quatuor, ceræ, reſine piceæ, ammoniaci thymiamatis, nitri rubri, ſi-
» gularum libræ duæ, ſeu iaurini libra una (in alio etiam iridis libræ duæ) cachryos
» uncia octodecim, farinæ fœnugraci pollinis, chamæleontis nigri radicis contuſe
» laeuiflma, ſinguli ſextarij, cumini admodum laeuis ſequisextarius, paſſi ſextarius
» unus. In alio exemplari eſt, anſi laeuiflmi ſextarij dimidiū: pollinē uero nō habet. Alia

Alia Bithyne dicta, medicamentum ad supradictas dispositiones accommodatum.

Picis brutiae librae quatuor, resinæ piceæ, ceræ, guttæ ammoniacæ, singulorum librae duæ, medullæ ceruinæ libra una, seui taurini elaborati libra una, liquoris sycomori libra una, lapidis asij floris unciae sex, chamæleontis nigri corticis contusæ tantundem, baccarum lauri siccum selibra, farinæ iridis selibra, dauci creensis seminis contusi unciae quatuor, petroselini unciae quatuor, cumini æthiopicæ unciae quatuor, anisi unciae quatuor, salis hispani unciae sex, aphonitri unciae sex, cyni tantundem, uini falerni quantum sufficit; arida macerata præparato uti indicatum est.

Malagma diafferman, hoc est, ex seminibus, medicamentum prædictis dispositionibus accommodum. Hoc usus est Olympius.

Ceræ terebinthinae, guttæ ammoniacæ, seui taurini, anisi, foenugreci, petroseli ni, singulorum drachmæ centum, ammeos illyricæ, iridis illyricæ, singulorum drachmæ quinquaginta, panacis drachmæ centum, nitri drachmæ quinquaginta, glycyrrhizæ tantundem, cyperi, herbæ sabinæ, sampsuchi, meliloti, singulorum drachmæ uigintiquinq; cardamomi, casiae fistulæ, nardi gallicæ, dauci creensis radicis, singulorum drachmæ duodecim semis, mellis hemine dimidium, uini odori quantum sufficit; præparato, ut ostensum est. Aliud. Ceræ, guttæ ammoniacæ, terebinthinae, singule minæ, sampsuchi minæ dimidium, iridis illyricæ minæ quarta pars, quod est drachmæ triginta, lini seminis torrefacti, adipis tauri, cucumeris syluatici radicis siccæ, anisi, apij seminis, ammeos, cumini, foeniculi, nitri, singulorum minæ quatuor, piperis drachmæ duodecim semis, mellis hemina, uini sesquihemina, cyprini sesquihemina, aceti sesquihemina: componito & utitor.

Ex scriptis Andromachi ad hydropicos & inflationes.

Picis liquidæ librae duæ, ceræ libra una, nitri drachmæ sex, sulphuris uiui unciae sex, aluminis tantundem.

Ad hydropicos Chleophante autore.

Ceræ, resinæ, aphonitri, singulorum drachmæ centum, galbani drachmæ duodecim semis, propolis drachmæ duodecim semis, guttæ ammoniacæ tantundem, cyprini cyathi duo, aceti tantundem.

Medicamenta Archigenis ex secundo medicamentorum secundum genus.

Hydropicis eam uictus rationem quæ conuenit præscribito: oblinito quidem stercore bouis gregarij: siccato autem id diligenter, & leuigatum in posca coquito polente ordeaceæ modo, aspersa sulphuris uiui quartâ parte, & toti uentris spatio superaccomodato. Musa oblinebat ipsos elaterio, herba pedicularia, hyssopo, felle taurino, æquali portione, ficubus contusis exceptis; aut cucumeris syluatici radicis in uino coctæ minæ una, aut ficuum similiter coctarū minæ dimidium: hæc si mul leuigato, decoctum ipsis affundens, usq; dum malagmati formam effeceris; deinde mixta ipsis altheæ leuis radicis pari portione, & unâ concoquens leuiga to, atq; sic applicato. Aut stercore caprilla in pueri impubis urina coquens; aut in ipsis capre urina sordium crassitiem fingens admoueto; summè ipsis per aluum purgat. Aliud. Veratrum nigrum, fel taurinum, nitrum, piper, æquali pondere, cum melle uentri ad horam dimidiâ obducès. Per totum aut curationis cursum propinabis hæc: Cotyledonis drachma una, scillæ pure siccæ libra una: ex mulso temperato quotidie dato. Aut ari radicis corticis drachma una, cneorij, quā non nulli chamæleon uocat, drachmæ tres, succi arundinum, quæ ad radices tenera tuber cula habent, cyathi tres; mixtos prædictis quotidie potui dato. Optimè aut hoc facit, cancri fluuiatilis siccæ sine pedibus et alis, leuigati drach. una, opij obolus unus: mixta aquæ eiusdem fluuij, unde cancri sumuntur, potui dato: nonunquam autem in uicem opij oprobalsami par modus adiicitur. Aut corallij drachma una, alumini

» nis scissi drachma una oboli duo : laevigata cum calamintiae diluto pastillos duo-
 » rum obolorum fingito, datoq; potui ex calamintiae aqua obolum : summè facit
 » etiam nephreticis . Aut radicem calamintiae decoctam propinato, aut quod sion
 » dicitur: hoc etiam esui exhibeto . Aut tribuli folia, radicem ue cum uino dato . Vel
 » in balneo sale & oleo diligenter quoisque sudauerint inunctos educito . Et solos
 » testes ubi ablueris, desudantes primum linteis, deinde reliquis tegumentis cooper-
 » tos, tollito, ac dato furnaceum panem, cum ficubus siccis copiosis esui : propinato
 » autem uinum nigrum italicum, aut spicatum recens, in quo ficuum uncie quatuor
 » decocta sint in sextarijs sex, usq; dum tertia pars relicta fuerit : purgat per urinas.
 » Aut capræ urinæ cochlearium, cum nardi drachma calefactum, propinato . Aut 10
 » cucumerem syluaticum uino nardino, aut aminæo macerato ter, huius diluticy-
 » thum unum dato, & augeto paulatim usque ad cyathos ternos . Aut seseli potui,
 » aut esui dato . Vel daphnoidem lauem lupini instar inspergens, potui exhibeto ;
 » urinas copiose educit . Aut aris radicis corticem in uino . Aut squamæ æris dra-
 » chmam unam : panis mica excepta in catapotia cogito datoq; aquam ualide edu-
 » cit . Aut æris cremati drachma una, rutæ ramusculi tres, stercoris columbini dra-
 » chma una, salis communis momentum, cum uino ephesio, & aqua : tota mistura
 » heminæ dimidium est, exhibeto . Summè faciunt & theriacæ, & quæ urinæ ciende
 » sunt : item potionis aquam eduentes, quibus unusquisq; securè uti consuevit, uel
 » catapotia . Oblinito autem hydroponicos plurimū in sole capite cooperto, miscens 20
 » salem oleo copiosum, superfunditoq; muria calida liberaliter, locos præsertim in-
 » flatos, uescicis bonaë magnitudinis inflatis diligenter pulsato quotidie cōtinuè, con-
 » stringentur enim, et deprimentur: diuisis etiam ipsorum talis, uel etiam scarificatis
 » in lectica gestato, multus enim humor effluere ipsis solet.

Ad easdem dispositiones, medicamentum Biennij.

» Croci, opij, opopanaxis, myrræ, iridis, acori, mandragoræ, asari, costi, nardi in-
 » dicæ, dauci cretici, meu, singulorum drachmæ octo, piperis albi & longi, opij, gen-
 » tianæ, stœchados, casiae, phu pontici, singulorum drachmæ octo : melle excipito.

De medicamentis anodynis & colicis.

Huiusmodi medicamentis magni doloris, aut uigiliarū gratia uti consuevimus;
 aut ne quis propter uiolentam tulsem conuellatur, ut in sanguinis eruptione non
 nunquam, & difficilibus distillationibus accidit . In moderationibus prædictis affe-
 ctibus, abude sunt facultates ex seminibus confectæ, quæ peculiari nomine, quod
 tussi prosint, bechicæ nominantur . Habent sanè hæ quoq; nonnihil ex medicamen-
 tis torporem inducentibus, sed exiguum inter multa semina, quæ & odorata sunt,
 & tenuum partium, urinæq; ciendæ: appellant ea subinde medici etiam citra no-
 men seminis appositum, cuminum dicentes, daicum, seseli, apium, & anisum : itaq;
 eiusmodi medicamentorum compositiones, inter medicinas tussi efficaces compre-
 hensæ sunt . Anodyna autem & colica, quæ illis sunt congenera, uerum multo fa- 40
 cultatibus uehementiora, hoc sermone persequar . Prima igitur ipsorum, ut appa-
 ret, olim Philonis confectio celebris extitit, de qua ipse hos elegos conscripsit:

Nobilis ille Philo Tharseus me repperit arte,

Per me consuevit multus abire dolor,

Seu patitur colo quis, seu iecur afficit ipsum,

Seu urina impedit, seu lapis excruciet.

Iam splenem sano, & recto suspiria collo,

Et tabi medeor, si quoq; spasmus adest,

Si costas membrana tegens ardore laborat,

Sicq; sputum, aut uomitus sanguinis exagitat.

Subtrah.

Subtraho morte statim proprijs uirtutibus ægros,
 Viscera sic omni cuncta dolore leuo.
 Et quando fauces tussi quatuntur atroci,
 Atq; uias humor sp̄iritus obsideat,
 Aufero singultum: necnon si defluat humor
 Ex capite in pectus conseruo præsidium.
 Scripta quidem sapientibus, ijs ego grandia præsto:
 Sed stolidis nunquam gratificata uiris.
 Flauum immittit pilum fragrantem, cuius in herbis
 10 Hermae sanius splendida conspicitur,
 Nempe croci pondus, mentes hominis: neq; enim hoc est
 Obscurum, drachmam Nauplij Euboëi.
 Illius atq; rei quam armenti uentre reponunt
 Drachmam, quæ Patrocli tertia causa necis,
 Ignei & Argenni bis denas ponito drachmas,
 Et totidem cyamī bestiæ ab Arcadia.
 Radicis falso dictæ denarius est,
 Quam regio Pisse gignit alumna Iouis.
 20 Rōiōy ubi scribis, primum ipsi imponito maris
 Articulum, & drachmis associato decem.
 Lucus gnatarum Tauri finitus ipsis
 Cecropidis, Tricces ut referunt medici.
 In hisce uersibus Philon croci drachmas quinque in iœci iubet, pyrethri unam, euphorbiū unam, spicæ nardi unam, piperis albi, & alterci, æqualem portionem, utri usq; drachmas uiginti, opij drachmas decem. Primi igitur duo uersus crocum indicant, flauum quidem colore, capillarem autem tenuitate. Saniem uero croci dicit inter hermæas, hoc est, Mercurij herbas splendescere: quoniam adolescentia cognomento Crocus, una cum Mercurio disco ludens, deinde cum per negligentiam disfusus ei in caput incideret, factum est ut statim moreretur; sanguine autem in terrā defuso, crocus inde prouenit. Splendescere porrò dixit sanie, hoc est, occisi sanguinem, propter croci coloris splendorem. Scribitur autem uersus non solum in herbis, sed etiam campis hoc pacto:
 Hermaeis campis, splendida conspicitur.
 Pondus croci quinque drachmas esse uult, cum mentes hominis dixit sensus numero quinque. At quod drachmas quinque esse uult, non obolos, non libras, nec aliud quippiam huiusmodi, ex sequentibus innotescit; cum primum sanè dixerit, misce to etiam drachmam Nauplij Euboëi, deinde alijs quoq; adiecerit idem nomē drachmæ. Itaq; Nauplium Euboëa, pyrethrum intelligit, eo quod Nauplius grandibus rogis combustis, ut aiunt, in Eubœa plaudet, multis Græcorum imposuit, ut 40 ad regionē bene palustrē nauigates interirent, quod eum fecisse aiunt, propter Parlamedis morte: quinetiā euphorbiū ænigmatisè similiter his, enarravit isto uersu: Quæ Patrocli tertia causa necis.
 Quandoquidem Poëta Patroclum hæc dicentem fecit:
 Fatum me occidit dirum, Latona filius, atq;
 Ille hominum Euphorbus.
 Armentorum autem, hoc est, ouium in uentre ait seruari euphorbiū, quoniam hunc solum non erodit, ideoq; medicamentum in eo reponi potest. Cæterū liquor est stirpis cuiusdam spinosæ in Marusiorum terra prouenientis, facultate calidissimus, ac de eo exiguis quidam libellus Iouę Marusiorum régi conscriptus est. De inde Philo ait, drachmas Argenni ignei uiginti immittito, album piper intelligēs,

quod stomacho accommodatus acriusq; nigro est. Cæterum uigenas drachmas inijsciendas censem seminis hyoscyami, feræ Arcadicæ, quoniam Erymanthium caprum Hercules in Arcadum terra procreatrum occidisse dicitur. Nardi drachmam unam inijsci uult, quam falso nomine radicem dixit, quoniam spica nardi nuncupatur: uult autem ipsam esse Cretensem, ubi ait, quam locus protulit, qui Pisæ Iouem generauit: quoniam fabulatores Iouem inquiunt in Dictæ monte Cretensi altum esse, cum à matre Rhea occultaretur, ne etiam ipse à patre Saturno deuoraretur. Apposuit autem Ioui Pisam, ut multi solent, etiam citra poëticam artem, in uita dicere, Per Aesculapium, qui est in Pergamo: Per Dianam, quæ est in Epheso: Per Iouem, qui est apud Delphos: Per ignem, qui est in Eleusine. Nonnulli vero non Creticam regionem, sed Indicam dictam esse pronunciant, unde elephas adfertur: hinc enim Iouis in Pisæ simulachrum partum esse, hoc est, generatum. His omnibus inijsci iubet papaueris liquorem, qui à medicis opium propriè nominari solet, cum nullus aliorum liquorum, et si multi sint, neutro genere proferatur. Cum igitur nomen ex o litera & pion compositum sit, ideo dixit:

ποιος ubi scribis, primum ipsi imponito maris

Articulum, & drachmis associato decem.

quod est, inijscito etiam opij drachmas decem. Restat quo omnia hæc levigata excipiuntur, mel obscure ab ipso nuncupatu lucus Tauri filiarum: quoniam Tauris putrescentibus, apes generari dicuntur, atticum ipsum esse cupiens, genere finitum dixit Cecropidis, hoc est, Atheniensibus. Postremo uersu indicat Asclepiadas quoq; sic nominari: ex Tricca enim genus ipsorum est, ut testatur poëta. Hoc ferè primum anodynorum antidotorū celebre extitit: huic autem quidam addiderunt, alijs ademerunt, nonnulli mensuris euariantes, principalium antidotorum anodynæ numerum fecerunt, quæ etiam colica appellant, nomen ab affectu maximis dolores experiunte desumentes. Ego autem primum generales compositionis ipsorum modos expediam, deinde, ut consueui, particularium materiam enumerabo. Itaque opium, omnium quæ sensum stupefaciunt somnumq; torpidum inducunt, ualentissimum est: efficit autem hæc etiam sola sapa immersum: deinde exceptum panni flocco sediq; impositum: item si fronti, & naribus oblitatur. At si cum alio quodam uim ipsius mitigante fuerit commixtum, hæc efficiet moderatius. Cæterum quæ miscentur, ex eorum genere esse conuenit, quæ aut concoquere, aut lenire dispositionem dolorificam possunt, aut humores eos excitantes per halitum discutere, aut incidere & extenuare, aut per totam substantiam immutare. Non tamen ignorare uos arbitror, optimum esse compositionis scopum, cum ad tria quis respicit, nempe ut sensum obtundat, nihil postea ex hoc offendæ in particula permaneat, postremo quod maximum est, ut dispositioni auxilietur. Huc itaque respiciens, uidetur mihi Philon propositum in disputatione medicamentum composuisse, ex alterci quidem, & opij mistura, somnum torpidum, & facultatis sensoriæ stuporem moliri cupiens. Ut autem citius distribuantur permeantq; totam penitiorem affectarum partium substantiam, calefacientia adiecit, pyrethrum, euphorbiū, & piper, quæ noxios humores per halitum digerere, uiscosos abstergere, crassos incidere, & flatulētos sp̄ritus attenuare uacuareq; possunt. Cæterum non exigua uis omnium frigidarum dispositionum concocoria in nardo existit: non tamen Cretensem nardum inijscere oportet, necq; prorsus quæ apud nos generatur, quam montanam, & nardinam herbam potius, quam nardum appellant. Est itaque nardus gallica bonum remedium, quemadmodum & indica, uerum illa multo inferior, sicut & hac montana est. Porro sicut ex aromaticis dictis medicamentis nardum solam Philon iniecit: sic qui illius ætate extiterunt, alijs aliud adiecere, nonnulli plura: uerum quæ adjiciuntur hæc sunt: lunci

Iunci odorati flos, cassia, cinamomum, amomum, & costus. Quemadmodum rur-
sus crocum indidit, crudos humores dispositionesque concoquenter : ita alijs myrrham, & castoreum miscuerunt: plurimi uero ipsorum recte se gerentes, haec quoque
consueta semina, de quibus etiam antea in medicamentis diapermato tractatū est, ut
medicamenti amari insuauitas obtundere, idque totū facilius distribueret, & urinam
moueret. Quod si humorum crassitatem attenuare oporteat, hoc quoque efficientia.
Dico autem apij semen, cumini, anisi, dauci, petroselini, aliacque id genus. Apponam igit
tur iam etiam particularium materierū, quae à maioribus probatae sunt, congerie.

Quas Andromachus conscriperit colicas.

10 Primum quidem ipsarum ad uerbum hoc pacto tradidit. *Colice Cassij.* Anisi dra-
chmæ sex, apij seminis drachmæ duodecim, nardi drachmæ quatuor (nonnulli sex) „
castorei drachmæ tres, petroselini drachmæ quatuor (alijs tres) piperis albi drach. „
quinq; & longi tantudem, scyuri drachmæ sex, iunci odorati drachmæ tres, liquo „
ris papaueris drachmæ sex, croci drachmæ tres: excipito melle cocto: nonnulli & „
cinamomi drachmam unam, aut casie drachmas duas ponunt: ad summū datur „
instar paruæ nucis regiae ex aquæ calidæ cyathis tribus, minimū exiguae ponticæ. „

Colice altera ex ijs que Andromachus prodidit hæc est. Alia Cassij, ut Crispus:

facit etiam bene si extrinsecus imponatur.

20 Anisi drachmæ duodecim, seminis apij drachmæ uigintiquatuor, nardi indicæ „
tantudem, castorei drachmæ sex, seminis petroselini drachmæ sedecim, myrræ „
drachmæ duodecim, piperis albi totidem, & longi drachmæ decem, * iunci odo- „
rati drachmæ sex, opij, croci, cassiae, singulorum drachmæ duodecim, costi, acori, sin „
gulorum drachmæ sex: melle cocto excipiuntur, danturque nucis auellanæ instar, „
cum ternis aquæ cyathis. Hæ igitur duæ sunt compositiones medicamentorum, „
quibus de paulo ante diximus. Quæ subsequitur, qua usum se esse affirmat, ipsa „
nonnulla continet alia præter commemorata, congenera sanè & opij & alterci se- „
mini, nempe mandragoræ pomorum succum, uel ipsius radicis, & cicutæ succum: „
ita uero & phu ponticum, quod nonnihil sanè obtinet nardo persimile, nonnihil „
petroselino, & seminibus quæ urinæ mouenda sunt. At sylvestris brassicæ semen „
30 ex eorum numero habetur, quæ maxime attenuant, siccari & digerere possunt „
efficaciter. Ex ijs quæ urinam citant, est & meu & asatum. Illyris, quam ne appella- „
lauit quidem iridem illyricam, concoquens medicamentum est, & attenuans. „
Stœchas, putredinem arcit & extenuat. Ipsum uero medicamentum ita Andro- „
machus scripsit.

Colice Tullij, qua autor.

Mandragoræ pomorum succi drachmæ octo, uel radicis succi drachmæ decem, „
phu pontici drachmæ octo, brassicæ sylvestris seminis tantudem, cicutæ succi dra- „
chmæ sedecim, costi, piperis albi, aut longi, myrræ, singulorum drachmæ octo, „
opopanacis drachmæ sex, stœchados, dauci seminis, meu, asari, singulorum drach. „
40 duodecim, cinamomi, iridis illyricæ, acori, singulorum drachmæ octo. Post com- „
memorata superius, habetur colice Abascanti, quam meæ concordem deprehen- „
di. Anisi drachmæ decem, seseleos seminis drachmæ uiginti, petroselini, nardi in- „
dicæ, piperis albi & longi, singulorum drachmæ tres oboli quatuor, opij drachmæ „
decem, myrræ tantudem, cumini æthiopici, castorei, iunci odorati, croci, singu- „
lorum drachmæ quinq;: melle cocto preparantur.

Colice mirabilis qua utor ad iliosos, & eos quibus sterlus per uomitum rejeicitur in maximis do-

loribus, si detur fabæ instar, ex ternis aut quaternis aquæ frigide cyathis.

Piperis albi, alterci seminis, singulorum drachmæ quadraginta, opij drachmæ „
sex, croci drachmæ decem, spicæ nardi, euphorbij, pyrethri, singulorum drachmæ „
duæ; melle cocto excipiuntur.

Alia efficax ad omnem inflationem.

- » Sinonis, alterci seminis, piperis albi, singulorum drachmæ quadraginta, lachrymæ papaueris drachmæ uiginti, croci drach. sex, opobalsami drachmæ tres; melle cocto excipiuntur.

Colice Terentij Valentis.

- » Sinonis, piperis albi, alterci seminis, singulorum drachmæ quadraginta, lachrymæ papaueris drachmæ uiginti, croci drachmæ octo (alijs drachmæ sex) mandragoræ corticis radicis drachmæ tres, mellis quod satis est; nonnulli opobalsami drachmas tres adjiciunt.

Colice Apollonij.

- » Nardi drachmæ duæ, castorei, fœniculi, mandragoræ succi, costi, singulæ drachmæ, asari, spicæ nardi, singulorum drachmæ tres, opopanax drachma una, dauci creticæ drachmæ tres, cinamomi drach. quinque, piperis albi & longi, iridis, myrræ, singulorum drachmæ duæ, lemnij sigilli drachmæ decem, absinthij drachmæ duæ, mellis quod satis est; dato drachmam unam ex aqua.

Colice Nicostriati, Isotheos appellata, estimata duobus talentis: efficax ad stomachicos, lippientes, magno dolore infestatos, uteri cruciatus, ex multa in qua ruta sit decocta.

- » Croci sesquidrachma, nardi drachmæ duæ, myrræ drachmæ octo, costi, piperis albi & longi, galbanij, singulorum drachmæ una, opobalsami drachmæ quatuor, cinamomi, mandragoræ succi, castorei, singulorum drachmæ duæ, dauci seminis drachmæ quatuor semis, sagapeni drachmæ tres, casiae drachmæ quatuor; melle attico excipiuntur.

Colice ut Scribonius.

- » Cornus ceruini teneri crematicineris hemina, piperis albi, myrræ, singulorum drachmæ duæ: laevigata dato cochleario uno, adiecta cochlea cruda in puluerem redacta, cum duobus uini cyathi, & aqua calida.

Colice qua frequenter est usus, perfecte liberans & reficiens.

- » Gingiberis drachmæ tres, salicis tantundem, rutæ surculi tres aut quatuor, glandium palmæ drachmæ tres, aquæ cyathi tres: coniecta in ollam recentem coquito ad tertias; dato potui post accessionem, per tres dies, & interposito spatio idem factio cito, ad dies plures medicamentum propinans.

Colice Tullij bona, qua & ipse utor.

- » Brassicæ sylvestris seminis, pheu pontici, singulorum unciaæ sex, piperis albi & longi, dauci seminis, singulorum drachmæ nouem, castorei, costi, opij mandragoræ corticis, nardi indicæ, asari, iridis illyricæ, singulorum drachmæ sex, stoechados drachmæ nouem, cinamomi drachma una, casiae daphnitidis drachmæ octodecim; melle cocto excipiuntur: dato fabæ ægyptiæ magnitudinem.

Colice quam admirabatur Aristoteles, Diophanti Lucij.

- » Centaureæ succi, castorei, scillæ tostæ, piperis albi & longi, myrræ, rutæ domesticae, hyssopi, abrotani, iridis illyricæ, singulorum drachmæ duæ, croci, guttae amomiacæ, acori radicis, pheu pontici, gingiberis, ueratri nigræ, singulæ drachmæ oxy melite excipiuntur; dato drachmam ex oxymelite.

Colice, ut Publius in Potolio & Apollonio.

- » Polij drachmæ sex, scordij drachmæ duodecim, gentianæ drachmæ quinque, rutæ sylvestris seminis drachmæ quatuor, liquoris cyrenaici drachmæ tres, minij lemnij drachmæ quinque, myrræ drachmæ septem, opobalsami drach. octo, piperis albi drachmæ duæ semis, cachryos drachmæ quatuor, uerbenace herbae drachmæ duæ, pentaphylli drachmæ quinque; melle attico excepta, dantur nucis instar.

Quæ Asclepiades ad colicos affectus tradiderit.

- » Catapaston ad colic平 inflationes Antonij pharmacopolæ, hoc utens inclaruit. Chrysobolani

Chrysobalani, se seleos, astragali, singulorū unciaē duæ, iridis illyricæ, tragacanthæ, »
singulorum uncia una: hæc simul contusa incretaç, dantur cochleariū unius men- »
sura, uel minus uel amplius, ex aqua calidæ cyathis quaternis ante cibum. Gallina »
rum interiora omnia exempta coniectaç in uas fictile torreto, lauia reponito: in »
usu cochlearium unum & dimidium dato, dauci cretici contulsi incretaç tantun- »
dem, ex mulsæ calidæ cyathis tribus.

Ad coli inflationes, Charielis.

Cumini æthiopici drachmæ sex, apij seminis drachmæ quinç, dauci cretici se- »
minis drachmæ duæ, piperis albi drachma una: tunsa cribrataç reponito: dantur »
cochlearia duo, cum ternis mulsæ cyathis. Rutæ sylvestris siccæ semenis, se felis gal- »
lici, singulorum drachmæ octo, petroselinii drachmæ quatuor, sinonis syriaci tan- »
tudem, piperis albi drachmæ duæ: cōtusa & increta, dato in modum prædictum.

*Quod lingi potest neectarion. Bene facit colicis, pleuriticis, difficulter spiran-
tibus: mudieribus educit mentes, præterea uini*

concoquendi obtinet.

Cumini hispani uncia una, piperis albi, gingiberis, singulorum par modus, uini »
dulcis, aut scybelitis, aut protropi sextarij tres, uini falerni sextarius unus, mellis at »
tici libra: arida contunduntur, incernunturç crassiori cribro: deinde ex uino co- »
quuntur ad tertias: hinc passum adjicitur, & rursus incoquuntur: agitare ipsa opor- »
tet surculis rutæ, quibus adiuncta sit salicis uirgula, quiç inuoluti sint salicis corti- »
ce: habere conuenit etiam alteram uirgulam, & rutæ ramusculos recentiores, ut pri- »
mis siccatis, recentioribus medicamentum agites. Vbi uero liquor semel bis uee ef- »
ferbuerit, mel adjicito, rursusç incoquito, deinde sacco transmissum liquorem re- »
ponito: cum usus postulat, mystra tria dato ante cibum, & post. Foeniculi succi se- »
xtarij quatuor, croci drachmæ quatuor: crocum in purum linteolum illigato, suc- »
cum & mel mixta coquito uase fictili, mouetocç croci ligamento: ubi coierint ut »
arteriacæ habeant spissitudinem, crocum expressum proiecito, medicamentū uero »
reponito: cum usus exigit, dato mystrum unum, aut duo ante cibum.

Aliud Scribonij Largi, quod ex salice constat, toto affectu liberat.

Salicis corticis drachmæ quatuor, gingiberis siccii drachmæ tres, palmarum nu- »
cum numero sex, aquæ sesquisextarius: coquito omnia rutæ surculis agitans, ac ubi »
ad tertias peruererint, liquorem exprimito, datoç cyathos binos quotidie. Hoc »
faciundū est ad dies tres, ac rursus per triginta dies idem facito, ut sint in anno po- »
tiones trigintasex; medicamentum ad annum babitur.

In alijs scripturis ita habet.

Salicis uiridis corticis drachmæ quinç, gingiberis siccii drachmæ quatuor, pipe- »
ris albi tantundem, palmarū paterarum grandium numero duæ, aut tres, rutæ uiri- »
dis ramusculi quinque, aquæ pluialis sextarij tres: coquito ad tertias, ac dato in »
modum prædictum.

Paccij Antiochi, toto affectu liberat.

Cornus cerusini dum tenerum est mollissimi cremati ut albescat cochlearia tria »
cumulata, satis ampla, piperis albi grana decem aut nouem, myrræ exiguum, »
quod odorem tantummodo præstet: hæc omnia teruntur, cochlea libyca urario »
colore cum sua testa contunditur, lauigaturç donec nullum uestigium appareat »
tessularum, postea uini falerni non saccati cyathi tres adjiciuntur. Omnia cōmixta »
uase fictili super carbones calefacimus, mouentes diligenter ne quid subsidat ex »
medicamento. Cum autem incaluerint, dato potui in ipsis accessionibus, idç fa- »
cere oportet per insequens biduum: ac conuenit pridie à cibo abstinuisse, sequen- »
tibus diebus solo prandio usos, cibum capere qui facile conficiatur distribuaturç.

Sigonis colice : hac usus est Vales. Bene facit in summis doloribus, exhibita nucis auellanæ instar ex aquæ calidæ ternis cyathis, & statim cruciatuſ immiuuit, preſertim ſi prioritus per totum corpuſ obuenierit. Valet etiam diuturnis lienoſis, ilioſisq; affectibus, hepaticis. Conſtit ad ſibres circum remeantes, uteri strangulatus, & uerſicæ affectus: eſt etiam bona arteriace.

„ Sinonis syriaci aut hispani drachmæ ſexaginta, piperis albi drachmæ quadraginta, alterci albi ſeminis drachmæ quadraginta, opij, mandragoræ corticis, ſingulorum drachmæ decem, croci drachmæ ſex, mellis cocti quantuſ reliquias excipiens ſufficit. Quo pondere dari conueniat oſtenſum eſt.

In alijs scripturis ita habet.

„ Sinonis hispani drachmæ ſexaginta, piperis albi, alterci ſeminis, ſinguloruſ drachmæ quadraginta, cornu ceruini combuſti, opij, ſingulorum drachmæ uiginti, mandragoræ corticis drachmæ decem, croci drachmæ ſex, mellis quod ſatis eſt.

Lingonis colice ex frigida data, statim dolores ſoluit.

„ Alterci albi ſeminis drachmæ uiginti, opij, dauci creticis ſeminis, ſinguloruſ drachmæ decem, petroſelini drachmæ ſex, croci, ſpicae nardi, pyrethri, ſingulorum drachmæ quatuor, euphorbiij, opobalsami, cinamomi, ſingulorum drachmæ duæ, ex cipito melle cocto, ac dato fabæ ægyptiæ magnitudine, cum aquæ tepidæ, aut frigidæ cyathis tribus, in accessionibus.

Anodynōs colice, qua uſus eſt Cassius: facit & ad interiorum affectus: me-

dicamentum admodum bonum.

„ An iſi, nardi syriacæ, myrrhæ, ſingulorum drachmæ octo, piperis albi, & longi, ſinguloruſ drachmæ duodecim, ſeſeli ſeminis drachmæ ſex, opij drachmæ ſex, croci, caſtorei, petroſelini, iunci odori floris, ſingulorum drachmæ quatuor, mellis attici decocti quod ſatis eſt: datur nucis auellanæ instar.

Lucij anodynōs colice, conſtitim dolores ſoluit: inſcribitur Sicelice.

„ Myrrhæ, alterci ſucci, opij, ſingulorum drachmæ octo, mandragoræ radicis, piperis albi, croci, thuris, ſingulorum drachmæ decem: excipiuntur melle, danturq; fabæ ægyptiæ magnitudine ex tribus aquæ calidæ cyathis in noctem.

Eufchemi Spadontis inſcripta, anodynōs colice: bibitur ad dies triginta.

„ Brassicæ ſylueſtris ſeminis, pheu, cinamomi, ireos illyricæ, acori, asari, opopana, myrrhæ, nardi indicæ, opij, coſti, mandragoræ ſucci, caſtorei, ſingulorum drachmæ ſex, tripliſis piperis, dauci creticis ſeminis contuſi drachmæ duodecim: excipiuntur melle cocto, danturq; fabæ ægyptiæ pōdus, febri carētibus ex quatuor mulfi temperati cyathis, febricitatibus ex mulſa. Hac etiam enematis loco uſus eſt, me dicamenti capiens quod nucem auellanā impleat, & fœnugræci decocti cyathos quatuor, olei in quo ruta decocta ſit tantundem.

Ad eosdem affectus Brenii medicamentum.

„ Croci, opij, opopanacis, myrrhæ, iridis, acori, mandragoræ, asari, coſti, nardi indicæ, dauci creticis, meu, ſinguloruſ drachmæ ſex, piperis albi & longi, liquoris gentianæ, ſtœchados, caſiae, pheu pontici, ſingulorum drachmæ octo: melle excipiuntur. De dyſentericis.

De dyſentericis quaſcire conuenit uniuersi m, cōprehensa iam à me ſunt, nimirum in medicatoriæ methodi cōmentarij: necnō in hoc opere, ubi de hepaticis agimus, explicata ſunt. Reliquū igitur eſt, ut de ijs qui uerè dyſenterici ſunt uerba faciamus, in quibus neq; iecur affectuſ eſt, neq; alia quædā diſpositio, præter intestinorum exulcerationem uel ſimplicē, uel cum putredine quadā obortā, quam medici conſueto uocabulo, à depaſcendo, Nomen appellant. Quaſ igitur ad eiusmodi affectus ſunt utilia, abunde iam uſu comprobata, hæc ab initio ſubſcribam.

Quæ Andromachus ad dyſenteriam prodiderit.

„ Potio ad dyſentericos & ſanguinem ſpuentes, Rosarum floris, opij, acaciae gummi

gummi, singulorum drachmæ tres, balaustij tantudem, hypocistidos succi tantudem, gallarum drachmæ duæ, plantaginis seminis totidem, & succi tantudem, lycrij indicij drachma una, rosarum succi tantudem; pastillos qui drachmam singuli pendeant, fingito, utitor uario modo.

Add dysentericos, & cœliacos, medicamentum ex fructibus, dia oporon appellatur.

Mala punica integra uiginti, mala cotonea tantudem, eruorū sextarius unus, prunorum sylvestrium sextarij duo, sorborum ephelinorum sextarij duo, rhus syriaci sextarij tres, pira terentiana uiginti, mala (in alio cotonea) cestiana triginta, si liquæ quadraginta, myrtorum nigrorum sextarij tres, musti aminæ decocti ad tertias sextarij quadraginta octo: coquito simul ad mellis usque spissitudinem; reponito uase fistili.

Alia dia oporon ad eadem: stomachum subuersum reficit, & extrinsecus imponitur.

Mala punica decem, mala cotonea uiginti, mala hermis blaca quindecim, sorbo rum sextarij duo, mespilorum, glandium, rhus syriaci, singulū sextarius unus, rubi fasciculus qui manum impleat, myrtorum nigrorum sextarius unus, palmae patetæ triginta, acinorū siccorum sextarij dimidium, prunorū sylvestrium sextarius, siliquæ magnæ decē, oenanthe unciae sex, cornorū sextarius unus, mala citria quinque, passi cretici sextarij xvi, cocta simul uase uitreo reponito, utitor ut priori.

Ad dysentericos quo utor.

Gallæ, ericæ seminis, opij, singulorum drachmæ quatuor; ex aqua pastillos fingito, qui obolos binos pendeant; dato ex aqua aut uino.

Ad dysentericos Clidion.

Nardi, croci, singulorū drachmæ octo, aloes drachmæ quatuor (ego drachmas duras pono) thuris drachmæ duæ, acaciae drachmæ quatuor, myrrhæ drachmæ qua tuor, hypocistidis succi drach, quatuor (alijs drachmæ sex) rosarum siccaram, lycij indicij, tragacanthi, singulorum drachmæ quatuor, opij drachmæ quatuor (alijs drachma una oboli duo) piperis drachmæ duæ; alijs etiam iridis drachmas duas adjiciunt, quidam & cinamomi drachmas duas & semis ponunt, gallæ drachmas duas; formato pastillos ex aqua, qui obolos duos pendeant; dato cum myrtite.

Ad dysentericos & cœliacos, pastillus Beritij.

Nardi, croci, singulorum drachmæ duæ, myrrhæ, hypocistidos succi, aloes, opij, tragacanthæ, lycij indicij, gallæ, anisi, acaciae, piperis, rheu pontici, singulae drachmæ; tragacanthum uino macerato, reliqua leuia admisceto, fingitoque pastillos, singulos drachmæ unius pondere, ac dato ex uino.

Ad dysentericos Clidion.

Acaciae drachmæ uigintiquinq; alterci seminis drach, quinquaginta sex, myrtorum contusorum drachmæ centum sexaginta, rhu syriaci drachmæ septuaginta, & succi drachmæ duæ semis, thuris drachmæ octoginta quinq; omnia torrida lauit, excipitoque uino nigro; ad sumnum drachma ex his datur.

Ad dysentericos & cœliacos.

Vini falerni sextarij sex, mellis attici libræ sex; simul incocta usq; dum abunde coierint utitor; dato plenum cochlearium linctu.

Ad dysentericos, & omnia interiora, pastillus Eudemii senioris.

Croci, casiae fistulæ, singulorum drachmæ duæ; myrrhæ, aluminis, liquoris paupieris, singulorum drachmæ duæ; ex aqua formato pastillos; dato dysentericis ex duobus uini cyathis, febricitantibus ex aqua, hepaticis & peripneumonicis ex mulsa, pleuriticis & tussientibus similiter.

Aliud ad dysentericos.

Fœniculi seminis, anisi, apij seminis, malicorij, singulorum drachmæ quatuor, opij drach, duæ; fingito ex aqua pastillos qui obolos duos pendeant, ac dato unū.

* Vetus addit,

intra assumitur.

Ad dysentericos & cœliacos, ex commentarijs Antipatri.

» Piperis nigri drachmæ quatuor, gallæ tantundem, myrræ drachmæ duæ, croci tantundem, nardi drachma una, lycij drachma una, hypocistidos succi, acaciae ramenti, loti, gummi, singulorum drachmæ duæ, opij, aloes, anisi, singulæ drachmæ, rhus obsoniorum drachmæ duæ; rubi succo exceptis utitor.

Ad dysentericos, cœliacos, sanguinem spuentes, Cornelij medici.

» Myrræ, thuris, aloes, croci, opij, rhus syriaci, & coriarij, lycij indici, acaciae, malicorij, hypocistidos succi, gallæ, balaustij, singulorum par modus: formato pastil los triobolares; dato in nocte, ijs qui febre caret ex uino, febricitantibus ex frigida.

Aliud ad dysentericos Valenij.

» Myricæ fructus, rhus syriaci, opij, petroselini, singulorum par portio: singula torrida, & in leuore detrita, ex aqua in pastillos fabales redigito; dato in noctem, febricitantibus ex aqua calida, ijs qui febre carent ex frigida.

Ad dysentericos ex commentarij Lucij.

» Styracis drachmæ duæ, opij, croci, acaciae, gallæ, tamaricis fructus, singulæ drachmæ: singito pastillos ex aqua, dato q̄ fabæ ægyptiæ instar ex uino.

Ad dysentericos, sanguinem spuentes, medicamentum, quo semel poto, fluxio continetur.

» Cochlearum combustarum drachmæ duodecim, cornu ceruini combusi drachmæ uiginti oboli duo, myrtorum nigrorum drachmæ quindecim, opij torrefactæ drachmæ quinq̄ oboli duo, gallæ torrefactæ drachmæ quinq̄ oboli duo, cenam thæ drachmæ sex, hypocistidos succi drachmæ quinq̄ oboli duo, mandragoræ radicis drachmæ duodecim, rhus succi, terræ asteros, singulū drachmæ duodecim, rhus obsoniorum drachmæ quatuor, malicorij torrefacti drachmæ septem, thuris drachmæ octo, pityos corticis torrefacti drachmæ sex, apij seminis drachmæ qua tuordecim, alterci torrefacti drachmæ decem, rhus coriarij sextarij duo, acaciae torrefactæ drachmæ quinq̄ oboli duo, uini nigri ad rhū incoquendum, ut succi trissimi spissitudinē accipiat: coquito igitur cum uino, & sic percolata excipito conformato succo, facito q̄ pastillos drachmæ unius magnitudine, aut triobolares, aut obolos duos pendentes; dato prout uires sunt, febricitantibus quidem ex aqua calida cyathis tribus, qui febre carent ex uini cyathis duobus. In alijs scripturis habetur cornu ceruini drach. semis oboli duo, gallæ drach. septem, & acaciae tantundem.

Ad dysentericos Phlabij Pycti.

» Myrtorum siccorum combustorum sextarius, rosarum siccarrum combustarum sextarij dimidium, sedimenti malabathri drachmæ duæ, baccarū iuniperi drach. triginta, pyrorum siccorum combustorum sextarius unus, piceæ corticis drachmæ duodecim, myrræ drachma una, gallæ quinque, cornuum combustorum sextarius unus: ad summū siccum dato drachmas octo ex uino diluto: integra palmlis purgatis excipiens dato.

Ad cœliacos ut statim fluxio cesset.

» Tamaricis fructus drachmæ quatuor, rhus obsoniorū drachmæ quatuor, myrtorum nigrorum drachmæ quatuor, acaciae drachmæ duæ, meconij drachma una: malorum succo excipiuntur, frumenti pastilli singuli drachmæ unius. His utitor cum tosti oui luteo: ubi potui dederis, incoquito rubi radicem, aut myrti, aut malorum cotoneorum decoctum; ex his frigidis cyathos ternos propinato cum medicamine. Bene facit lientericis.

Potio ad internos defluxus: extrinsecus si applicetur cum melle cocto, bene facit.

» Anisi drachmæ duæ, hypocistidos succi drachma una semis, rosarum seminis tantundem, liquoris papaueris drachma una, myrræ drachma una, crocomagmatis drachma una: ex aqua dantur oboli tres, duo, & unus.

Potio ad omnem fluorem & inflationem, Lucij Tarsei.

» Anisi, apij seminis, singulorum drachmæ duæ, anethi seminis, dauci seminis, tor

dyl

dyli, singulorum drachmæ quatuor, opij, alterci seminis, singulorum sesquidrac-
chma; aqua excipito, atque sic utitor.

Potio ad fluxum muliebrem, reprimens, autore Apollonio.

Coralli oboli tres, thuris oboli duo, acaciæ oboli tres, balaustrij tantumdem, gum-
mi obolus unus; crudii ouï luteo fingantur; dato totius dimidium potui, cum aque
cyathis quaternis.

Enema, hoc est, quod per anum injicitur dyentericis, Isidori, ad ulceram longanone oborta.

Chartæ cineris drachmæ decem, aluminis scissi drachmæ quatuor, arsenici tan-
tundem, sandarachæ drachmæ tres, squamæ æris, omphacij, singulorum drachmæ
tres, croci, liquoris papaueris, utriusq; drachmæ duæ, calcis uiuæ drachmæ quinq;
læuia misceto, excipitoq; uino dulci: fiant pastilli, qui singuli pendeant drachmas
tres, & duas, & unam. In usu diluuntur uino austero ad sordium spissitudinem,
huius miscetur cremor ptisanæ cyathis duobus. Hoc ægrotanti per inferiora injeci-
to, reliquum pro viribus tremoris ptisanæ & medicamenti.

Enema Faustianum.

Arsenici drachmæ duodecim, chartæ combustæ drachmæ triginta, sandarachæ
drachmæ sex, calcis uiuæ drachmæ decem (alij drachmæ duodecim) formato pa-
stillos, singulos drachmarum quatuor. Plantaginis succo diluito * incoctis spissa-
mentis, aut dilutæ uini potionis cyathis tribus, aut sex.

Enema quo utor Athenæi: conuenit cum Harpocra, Magno Philadelpho, & Aristolao.

Vvae immaturæ drachmæ sex, aluminis scissi drachmæ sex, calcis uiuæ, squamæ,
singuloruñ drachmæ sex, arsenici drachmæ octo, sandarachæ drachmæ tres, chartæ
combustæ drach. quindecim: excipito myrteo drach. quatuor aut tres; indito ex uini
temperati cyathis quatuor, aquæ tepidæ cyathis duobus, interim aqua pluiali.

Enema quo utor.

Chartæ combustæ drachmæ triginta, arsenici drachmæ duodecim, gallæ dra-
chmæ nouem, calcis uiuæ, bituminis, sulphuris uiui, sandarachæ, singulorum dra-
chmæ sedecim.

Enema aliud Idio autore.

Aeris usci drachmæ uigintiquatuor, calcis uiuæ, aluminis scissi, singulorum
par modus, chartæ combustæ drachmæ triginta, arsenici drachmæ duodecim, san-
darachæ tantundem: excipito myrteo, aut iure rosarum cum uino austero ad di-
midias decoctarum: rosas exprimito, atque sic pariter læuigata formato, atque
idem aqua injicto.

Enema Eubuli.

Squamæ æris drachmæ uiginti, chartæ combustæ drachmæ sedecim, calcis ui-
uæ drachmæ sex, arsenici drachmæ octo, sandarachæ drachmæ quindecim, om-
phacij drachmæ tres, fecis combustæ drachma una; uino myrteo excipito, & ui-
no temperato calido indito.

Enema Herae.

Chartæ combustæ uncia una, calcis uiuæ semuncia, cadmia uncia, arsenici tan-
tundem: cochlearia duo huius lacci injicto, decocti myrtorū, aut uini myrtitis cya-
thos quatuor; calcem succo plantaginis restinguito.

Enema eiusdem.

Sandarachæ, arsenici, singulorum drachmæ octo, acaciæ drachmæ quatuor, cal-
cis uiuæ tantundem: uino austero excipito drachmas tres, in imbecillis minus, ui-
no temperato indito. Aliud. Sandarachæ drachmæ octo, calcis uiuæ recentis
drachmæ decem, chartæ combustæ drachmæ octo (alij drachmæ triginta ponunt)
malicorij, gallarum, acaciæ, singulorum drachmæ quinq; maledarum conditarū
acetō ad dies uiginti & unum, & combustarum drachmæ tres, arsenici drachmæ

Vetus legit,
tritis in eo
corticib. gra-
natorum, ut
suppurrare
putei trita
esse ex illis
corticibus.

» sedecim; comburitur in olla cruda. alijs arido utitur, alijs pastillos ex myrti decocto
» fingunt; at si malum remoretur, indito polygoni succo, aut muria.

Enema quo utor, quod respondet aphthæ.

» Rhodus syriaci, gallarum contusarum, singulorum drachmæ quindecim, chartæ
» combustæ tantundem, suberis usci drachmæ quinquaginta quinqꝫ, panis alexan-
» drini siccæ combusti drachmæ quindecim, arsenici drachmæ uiginti, sandarachæ
» drachmæ decem, acaciae drachmæ quinqꝫ, geruffæ drachmæ uiginti, calcis uiuæ dra-
» chmæ decem, argenti spuma drachmæ tres; uino ueteri excipito, fingens pastillos
» alios drachmarum duarum, alios trium, alios quatuor; infundito per initia succo
» plantaginis, aut polygoni, aut parietariae. Quod si aliquod horum delit, ex aqua; 10
» si in morbus uigeat, & inualescat, quando dolor multus urget, indito cum foenugre-
» ci decocto, aut lini seminis: si declinauerit, cum fure myrti et rubi ex uino coctorū;
» in pueris mensura cyathorum duorum, in mulieribus trium, in uiris quatuor,

Enema quo utor, ad Gemellum restatur.

» Arsenici drachmæ octo, sandarachæ drachmæ quatuor, calcis uiuæ drachmæ
» octo, squamæ æris drachmæ sex, aluminiis scissi æqualis portio, omphacij drachmæ
» octo, lycij indicij tantundem, liquoris papaveris drachmæ quatuor, hypocistidos
» succi tantundem, croci drachmæ duæ (ego autem drachmas quatuor) chartæ com-
» bustæ drachmæ octo; uino temperato iniçito.

Enema Agathij.

» Arsenici drachmæ duæ, sandarachæ drachmæ quinqꝫ, calcis uiuæ drachmæ tres,
» chartæ combustæ drachmæ quatuor; indito medicamento drachmas tres, cum fa-
» lis laevigati totidem, ex aquæ frigidæ cyathis senis.

Enema ad dysentericos Nicostrati, quo Menander usus est:

» Calcis uiuæ drachma una, gypsi drachmæ octo, acaciae drachmæ duæ, uua im-
» mature drachma una, stimmios drachmæ tres, thuris drachma una, gailæ drach.
» quatuor, tragacanthæ drachmæ duæ; uino myrteo excipito pastillos formans; repon-
» nito oliuis expressis siccis, ne perspirent.

Enema ad dysentericos, Thamyri.

» Arsenici drachmæ duæ, aluminiis scissi tantundem, calxui; 10
» uæ recentis drachma una, chartæ combustæ drachmæ duæ, suberis ex cado uini fa-
» lerni combusti drachmæ septem semis: excipito pastillos sapa, aut passo, aut hi-
» spano rursus incocto apud te: conterens pastillum indito cochlearia duo, reliquis
» secundum uires cum lenti decocto. Quod si lentem non habeas, rubum cum ro-
» sis siccis decoquito, ac seorsim myrta ex uino austero coquito; misceto uniuscuius-
» que cyathum unum, interim cum uini cyathis quaternis, & decoctionis rubi cya-
» this duobus. Confert etiam potum, prout uires exigunt, cum frigida, cochlearij mi-
» noris aut amplioris mensura.

Enema Delatij Epagathi.

» Arsenici drachmæ duodecim, hypocistidos succi drachmæ tres, sandarachæ tan- 40
» tudem, chartæ combustæ drachmæ triginta, calcis uiuæ drachmæ uigintiquatuor,
» balaustij drachmæ quadraginta octo. Balaustum coquito uino ueteri austero: de-
» inde decocto reliqua terito, formatoqꝫ pastillos, qui singuli drach. quatuor pende-
» ant; nonnulli unciam dicunt ex myrti & lenti decocto.

Quæ Asclepiades tradiderit ad dysentericos, quorum nonnulla etiam celiacis congruunt.

» Vini myrtitis drachmæ tres, rhodi rubri hemina una, mellis attici decocti libra
» una; rhodi & uinum incoquito, rubi agitans ramulis: ubi ad tertias peruerenterint, hu-
» morem exprimito, atqꝫ huic melle adiecto rursus incoquito, usque dum coerint
» in crassitiem, ac dato mystrum ante cibum. Aliud. Rhodus syriaci, polenta subtilio-
» ris, uua passæ cum acinis, singulorū drach. duæ, mali punici calycum contusorum
increto-

incretorumq; drachma una: excipito melle cocto, datoq; ante cibum mystrum. "

Pastillus coeliacis & dysentericis efficax.

Ouum crudum recens perforatum, in uas demittito. Huic olei immaturi uas, unum admetire, piperis albi laeuiissimi tantundem, gallarum laeuiissimarum immaturarum tantundem, farinæ triticeæ parem modum: omnibus maceratis emolitisq; pastillos singito, & torrefactos dato ante cibum.

Aliud: huius usu nouimus multos morbo liberatos.

Gallarum laeuiissimarum cochlearium, piperis albi, rhus rubri, malicorij laeuiissimi, singulorum par modus: omnia emollita, ouï luteo excipito, coniecta in mali punici concuum, & ostio adipe circumlito, obturatoq; supra prunas torrefacito, deinde malicorio purgato, dato cochlearium esui.

Catapotia coeliacis & dysentericis utilia.

Gallarum immaturarum non perforatarum drachmæ quatuor, opij hispani drachmæ duæ, petroselinij drachma una: excipiuntur aqua, fiuntq; catapotia; dantur ciceris magnitudine pro uirium ratione.

Aliud Aſpasij, generosum.

Petroselinij, ericæ seminis, rhu syriaci, opij, singulorum drachmæ duæ: myrtoru decocto catapotia finguntur, ac dantur ut est prædictum.

Pastillus anodynos, coeliacis & dysentericis efficax, et bibitur, et per inferiora inijicitur:

interim cataplasmate eo uitur melle cocto excipientes.

Alterci seminis drachmæ quatuor, apij seminis tantundem, anisi, roscarum floris, singulorum drachmæ duæ, hypocistidos, opij, singulæ drachmæ aqua laeugata, in pastillos coguntur: dantur autem tres oboli, ijs qui febre carent ex uini temperati cyathis tribus, febricitantibus ex aqua.

Aliud coeliacis & dysentericis medicamentum probatum, et bibitur, et in aluum inditur.

Item extrinsecus impositum auxiliatur.

Apij seminis, alterci seminis, anisi, foeniculi, singuloru drachmæ quatuor, opij, rhus syriaci, singuloru drachmæ duæ, hypocistidos succi, balaustij, singulæ drach. aqua excipito, formatoq; pastillos: dato ex more.

Pastillus aromaticus coeliacis & dysentericis efficax, Berytio ascribitur, medicamentum probatum: protinus fluorem sifit.

Croci drachmæ quatuor, nardi indicæ, anisi, singuloru æqualis portio, myrrhæ drachmæ duæ, aloes indicæ, hypocistidos succi, liquoris papaueris, gallarū immaturarum, tragacanthæ, piperis albi, singulorum tantudem: uino excepta in pastilos redigito: dato obolos tres.

Alius, qui ad Philippum refertur, dysentericis inueteratis salutaris, anodynos:

bibitur et in aluum datur.

Balaustij, acaciæ, hypocistidos succi, opij, thuris, myrrhæ, myrtorum nigrorum, croci, gallarum, lycij, aloes, rheu pontici, malicorij, singulorum drachmæ quatuor: excipiuntur uino italico, fiuntq; pastilli qui drachmam pendeat: dato ijs qui carēt febre ex uino, febricitantibus ex mulso.

Pastillus anodynos generosus, somnum concilians, inueteratis dysentericis.

Chartæ combustæ drach. decem, sandarachæ, arsenici, squamæ aeris, aluminis scissi, omphacij, calcis uiuae, singulorum drachmæ quincq; croci, opij, singuloru drachmæ duæ: singula curiose terito, deinde uino myrtite excipito, cogitoq; in pastilos drachmæ unam pendentes, & utitor, summā capiens iniectionem drachmarū trium, medium duarum, infimam unius. In confectione omphacium tibi sit cum opio, uino dulci myrtite madefactum: crocus sit seorsim contritus: deinde simul mixta diligenter terito, post siccis admisceto, cogitoq; in unitatem, cauens ne mediam camentum à calce aduratur. Quod si huiusmodi aliquid fuerit subsequutū, adjicito

» myrtitis quod satis est, ut omnia dissoluantur. Cæterum dum medicamentum ad-
» huc caler, pastillos formare oportet. Consistentiæ immutatio ac uarietas requiri,
» prout laborates aut facile, aut ægre afficiuntur: ad hæc magnitudinis ratione. Inj-
» cito diligenter in ijs qui febre carēt, cum uini austeri tēperati cyathis sex: in febren-
» tibus ex aqua, aut decocto palmæ glandium, aut rosarū, aut myrti. At priusquam
» indatur, panis porrigitur si febris abest, cum diluta uini potione, febricitantibus
» ex aqua.

Aliud, ijs qui febre uacant protinus efficax.

» Chartæ combustæ drachmæ decem, sandarachæ, arsenici, squamæ æris, alum-
» nis scissi, omphacijs, lycij indicij, acaciae, gallæ, hypocistidos succi, calcis uiuæ, singu-
» lorum drachmæ quinque, croci, opij, singulorum drachmæ duæ: uino myrtite ex-
» cipito, formatoq; pastillos magnitudine uariantes: ad summū drachmæ quatuor
» iniçiuntur. Conuenit autem pro affectus magnitudine, quantitatē etiam expen-
» sam iniçere. Cæterum liquor sit passum creticum dilutum, ut in summa iniecio-
» ne sint cyathi sex.

Epithemata ad cœliacos, & intestinorum tormenta.

» Alterci albi seminis, apij seminis, singulorum unciaæ quatuor, anisi seminis, ro-
» sarum floris, hypocistidos succi, balaustij, rhus syriaci, singulorū unciaæ duæ, liquo-
» ris papaueris uncia una, croci tantundem: singula in leuorem detrita ex uino myr-
» tite: deinde simul mixta, in pastillos redigito, liccatoq; in umbra: hinc contundens
» cribransq; quātum satis est, excipito palmulis patetis: pōst in linteolum illita, uen-
» triculo imponito. Aliud. Acaciae succi, malicorij, alterci seminis, opij, gallarum,
» omphacijs, rhus obsoniorum, syriaci, singulorum unciaæ tres, myrtorum nigrorum
» hemina una; contundito incernitoq; & uino austero macerata in pastillos cogito,
» siccatoq; in umbra: usus indicatus est.

De uitij sedis.

Sedis uitia multis de causis curationem ægrè recipiunt, quippe particula est ad-
modum sensilis: dictumq; à me saepius est, id genus corpora facile ab acrioribus &
austeris medicamentis irritari. Quinetiam recremētorum cibi transitus, & ipse per
se mordax est, & magis quod tum bilis ipsa, tum quædam sanies interdum per-
meant. Præterea adhuc quod medici statū tempus non habeant, quo medicamenta
applicent, sed ægroti magna parte intempestive, ac quando non conuenit, ad ex-
cretionem irruant. Iam humiditas caliditasq; loci siccantium pariter & refrigeran-
tium indiga, haud mediocriter curationis difficultatē promouet. Quia uero astrin-
gentia rodunt, locus aut tam sensilis rosionem tolerare nequit, ideo aptissima ipsi-
sunt medicamenta quæ citra asperitatem astringunt: cuiusmodi potissimum sunt
ex metallicis, neq; acria, neq; omnino acerba: hæc enim lota, citra rosionē, id quod
par est efficiunt. Hæc igitur summatim in memoria tenentes, materiam usū proba-
tam deinceps perscriptam habebitis.

Quæ Andromachus sedis remedia prodiderit. Hedrice, hoc est, ad sedem efficax remedium, qua utor.

Ceruſſæ, argenti ſpumæ, singulorum drachmæ quinque, thuris, aluminis ſcilli, ſin-
gulorum unciaæ tres, croci oboli tres, uini & rosacei quod satis est.

Hedrice Apollonij qua utor.

Licij indicij unciaæ duæ, œſypti uncia una, cerae tyrrhenicæ unciaæ quatuor (alijs
unciaæ duæ) rosacei quod satis est. Alia. Butyri, cerae, ſingulæ ſequuncie, medullæ
ceruinæ, œſypti, thuris, ſingulæ unciaæ, aluminis ſcilli unciaæ tres, lycij unciaæ duæ, ui-
ni & rosacei quod satis est.

Alia Nicostrati.

Cerae tyrrhenicæ uncia una, lycij indicij unciaæ duæ, balaustij ſemuncia, œſypti
uncia una, acaciae ſemuncia, rosacei unciaæ quatuor.

Hedrice

Hedrice Herophili.

Rosarum siccatorum, aut viridium, cerussæ, pompholygis, croci, argenti spumæ
lotæ, meliloti, singulorū drach. duæ, iunci odori, meconij, œsypi, singulæ drachmæ,
oui unius luteum tostum, rosacei quod satis est, succi plantaginis cyathi duo.

Alia, efficax etiam ad pruritum.

Argentī spumæ libra semis, thuris, terræ famiæ, singulæ unciae, œsypi unciae duæ,
rosacei tantundem, melini libra semis; siccæ ex uino Falerno in umbra siccato, adi-
ciens œsyrum, ac myrta duo contrita.

Hedrice qua utor ad condylomata, & ani inflammationes, fissurasq;

Gutte ammoniacæ, lapidis hematitis, thuris, aluminis rotundi, singulorum drâ
chmæ duæ, gallæ, croci terebinthinæ, singulæ drachmæ, ceræ tyrrhenicæ drachmæ
duodecim, rosacei heminae quatuor; utior pessario cum serico, [in reliquis cum
rosaceo.]

Hedrice quæ constat ex cerebris, unde encephalon dicitur.

Adipis anserini curati, ceræ, thuris, medullæ ceruinæ, rosarum floris, pompho-
lygis, cadmiæ, plumbi eloti, singulorū drachmæ quatuor, cerussæ drachmæ octo,
cerebri gruis drach. duæ, liquoris papaueris sesquidrachma, œsypi drach, quinq;
sereos succi hemina una, rosacei eius dimidium.

Hedrice Rustici, qua utor.

Rosarum viridium drachmæ octo, lactis muliebris hemina, argenti spumæ dra
chmæ quadraginta, meconij drachmæ quadraginta, oua cruda integra duo, buty
ti, œsypi malicorij, singulorum drachmæ sedecim, mellis drachmæ centum (in alio
heminae dimidium) ceræ drachmæ quadraginta, rosacei aut myrtei heminae dimi
dium: secundū Heram uero œsypi uice adipis anserini tantundem, & argenti spu
mæ drachmæ decem, lactis heminae quarta pars, & luteum oui tostum.

Hedrice Tyranni.

Argenti spumæ unciae duæ, cerussæ unciae duæ semis, thuris uncia una, myrrhæ
tantundem, cadmiæ sesquuncia, aluminis scissi unciae quatuor, ceræ totidem, uini
& rosacei quod satis est.

E samithre Hedrice, ad multos usus efficax.

Argenti spumæ drachmæ duodecim, cerussæ drachmæ duæ, chalcitidis tantun
dem, misyos tosti drachma una, resinæ terebinthinæ drachmæ sex, olei & aquæ he
minæ quatuor.

Lipara ad achoras & scabiem.

Argenti spumæ, cerussæ, singulorum drach. trigintaduæ, chalcanthi drachmæ
sedecim, sulphuris uiui drachmæ octo, myrtei & acetii quod satis est.

Lipara Galli.

Argenti spumæ, cerussæ, singulorum drachmæ uigintiquatuor, myrrhæ drach.
octo, thuris drach. octo, myrtei drachi. quatuordecim, uini austeri æqualis portio.

Lipara qua utor Cleopantis.

Myrtei olei, lentiscini, rosacei, singulorū drach. sex, cerussæ libra una: argenti
spumæ elotæ unciae sex, uini ueteris italicī sextarij sex, ceræ unciae quatuor.

Alia, quod nouem medicamentis constet, enneapharmacos dicta.

Mellis, ceræ albæ, medullæ ceruinæ, myrrhæ, butyri, adipis anserini, seu uituli
ni, resinæ terebinthinæ, singulæ partes, olei tantundem; nonnulli etiam, gallæ
pars una.

Xantes, multiplicitis usus.

Ceræ drachmæ sedecim, butyri drachmæ decem, œsypi tantundem, adipis anse
rinij drachmæ octo, resinæ terebinthinæ tantundem, medullæ ceruinæ drach. qua
tuor, rosacei exiguum.

Hedrice diapeganu, hoc est, ex ruta.

» Argentis pumæ mina, rutæ minæ dimidium (alijs minæ ponunt) aceti drachmæ
» quatuor, olei quod sufficit.

Ad phimos & sedis uitia.

» Plumbi combusti & eloti drach. decem, cerussæ drachmæ quatuor, ceræ drach.
» duodecim, adipis porcinæ, aut anserini drachmæ quatuor, olei quod satis est.

Ad phimos & sedis uitia Icodoti, quo Astartinus curatus est.

» Oesypi drach. una oboli tres, adipis anserini curati hyeme drachmæ sex, æstate
» drachmæ quatuor, medullæ ceruinæ aut camelij drach. duæ, ceræ tyrrhenicae dra-
» chmæ octo, plumbi cremati & eloti drachmæ quatuor, ladani drachmæ duæ, adi-
» pis uitulini, resinæ terebinthinae, utriusq; drachmæ quatuor, cerussæ drachmæ duæ,
» argenti spumæ drachma una, rosacei heminæ quarta pars, hoc est, sesquicayathus,
» quod est uncie duæ semis: que liquari possunt aridis adiçtiuntur: cum tempore in-
» duruerint, rosaceo & adipi anserino soluantur. Facit etiam medicamentum ad arti-
» culos cicatrice recenti contractos.

Ad condylomata, quo nullum est praestantius.

» Aluminis scissi drachmæ tres, ceræ drachmæ octo, croci drachmæ quatuor, ce-
» russæ drachmæ duæ, opobalsami drachma una, oesypi drachmæ octo, thuris drach.
» quatuor, aloes tantundem: liquida aridis contusis superfundito.

Asclepiadi ad anum procidentem, ex quinto interiorum, ut Archelaus.

» Stercoris plumbi, rhus syriaci, singulorum drachmæ octo, rosarum floris drach.
» quatuor, myrræ mineæ drach. duæ: sicco attingito, abstergens prius locum uino
» austero, aut lentisci decocto. Aliud. Galle immaturæ, malicorij succi, rhus coriarij,
» singulorum drachmæ duæ, plumbi cremati drachmæ quatuor, argenti spumæ dra-
» chmæ octo: lauia applicato. Aliud. Balaustij drachma una, malij punici corij dra-
» chmæ duæ, alterci seminis tantundem, cerussæ drachmæ uiginti, myrræ drachmæ
» duæ, plumbi eloti tantundem: lauibus utitor. Aliud. Piceæ corticis, argenti spuma,
» mannae, singulorum drachmæ duæ, cupressi galbuloru siccorum drach. duæ, plum-
» baginis tantundem: lauia applicato, loco prius uino acerbo abstergo.

Nostrum ad procidentem anum.

Ericæ seminis, gallarū, acaciae, cerussæ, hypocistidos succi, piceæ corticis, thuris, ;
myrræ mineæ, singulorum drachmæ quatuor; sicca adsperrito, loco prius uino
austero abstergo.

De hemorrhoidibus.

» Quæ Asclepiades in quinto exterioru prodiderit de hemorrhoidibus, ad uer-
» bum ita habent. Quoniam haemorrhoidum multæ opus habent ut inuertantur,
» quo medicamenta ipsiis commode queant imponi, necessarium est etiam huius-
» modi remedia subscribere.

Quæ inuertant hemorrhoidas, Magni Tharsi, medicamentum probatum.

Ad hemorrhoidum inuersiones.

» Piperis, nitri, singulæ drachmæ: leuisbus attingito, antequam medicamentum impo-
» natur. Aliud. Aphronitri, fellis taurini, herbæ pediculariæ, singulæ drachmæ: leui-
» bus attingito, mellis momento addito. Aliud. Absinthij succi, fellis taurini, herbæ
» pediculariæ, singulæ drachmæ.

Aliud ut Diogenes.

» Cyclamini succi, mellis, utriusq; æqualis mensura: coquitur uase æreo, ut cerati
» liquidi habeat spissitudinem.

Aliud ex scriptis Largi ad inuersionem hemorrhoidum que uix procedunt.

» Centaurei succi drach. duæ, aluminiis liquidi tantundem, misyos drachma una,
» herbæ pediculariæ tantundem; melle excipito, & anum circulinito, aut lanam in-
» tinctoriam

tinctam sedi imponito. Quod si medicamentum desurgendi cupiditatem tibi fecerit, & tumor procidat, obducito anum ijs quae ad haemorrhoidas conscripta sunt. Quoniam a talibus usui accommodis sedes inuertitur, necesse est confectiones Nicodemi Romae celebris prescribere. Cerusse uncia una, argenti spuma unciæ quinque, eadmine unciæ octo, aut pompholygis uncia una, olei myrtlei unciæ octo, uini boni tantundem, butyri uncia una.

Ad sedis inflammationes, & procidentias.

Gallam flauam coctam laevigatam, & applicato, ualentiori quidem uino, mitiori autem aqua. Item succus echini facit ad inflammationes, & sedis procidentias. Aliud. Piceæ corticis drachmæ octo, cupressi galbulorum siccorum drachmæ duæ, ubi locum prius uino austero deterseris, lauia applicato.

Ad igneos sedis dolores.

Oui tosti luteum uino albo laevigatum & rosaceo cerato exceptum illinito.

Ad pruritus.

Cimoliam tritam cerato myrteo excipito.

Ad ani & naturalium scissuras.

Cineris rasuræ, linteolorum crematorum, & amyli, parem modum: laevigata, & oleæ foliorum succo mixta illinito.

Pastillæ ad excrecentias.

Aloes, croci, singulorum drachmæ duæ semis, aluminis scissi uncia: laevigato ex uino aminæo, & utitor.

Ad naturalium affectus.

Naturalium exulceratio dignoscitur ex manifesto ipsorum dolore, ac inde quod per urinam nonnihil eorum quae ulceri adhaerent excernatur. Verum hæc ab ijs quæ è uesica feruntur, discerni licet, quod statim in primo exitu appareant: quæ uero ex uesica ueniunt, urinis sint permixta. Porro naturalium et sedis ulcera, si citra inflammationem existant, siccantibus admodum indigent medicamentis, cuiusmodi sunt & quod charta combusta constat, & anethum crematum aridum, cucurbita uista. Verum humidi expertibus & recentibus ulceribus etiam aloe probè medetur, si in tenuissimum redacta puluerem arida inspergatur. At omnium ipsorum lenissimum est et à dolore alienum, nihiloq; minus efficax pompholyx. Si huius midiora fuerint ulcera, piceæ cortex per se, et lapis hamatites congruunt; si cuitas quedam adsit, manna predictis misceri debet. Vteri ulcera aut uelicæ cum eisdem indigeant medicamentis, que intro ea transmittant, per ea quæ liquari possunt, græcè appellatur. Aptiora igitur sunt arida, cuiusmodi est crocus, pompholyx, & aloe facile miscemus plantaginis succo, siue alteri id genus alicui.

Ad scroti & naturalium dolores.

Butyro & resina æqualibus utitor, aut lini semine ex aqua cocto, & myrræ de cima parte admixta, & resinæ æquali locum obducito.

Ad naturalia tumida.

Vitis folia, thuris, singulæ drachmæ, cerussæ drachi, quinq; trita applicato; utitor etiam superfusione marinæ aquæ frigidæ, quiete, & caulis deligatura.

Aliud. Lentem ex aqua coctam, & malicorium laevigatum applicato; si ex sudore ribus in scroto ulcera oboriantur, gallam lauem & alumen inspergito.

Ad naturalium phymata.

Apij semen inspergito, & felle taurino oblinito. Fissuras naturalium adiutat resina fricta, cum rosaceo subacta ad sordium usq; spissitudinē, admixto etiam oui tosti luteo, aut rosacei, amyli, thuris, singulis uncij: aut hederæ foliorum siccorum creatorū cinis trita ex oleo in pila plumbea. Ad naturaliū inflammationes, uuā acinis

» exemptis & cuminum trita imponito . Aut hordeaceā farinam mulſae incoctam,
 » uitis folia tenera trita cum polenta, omnia inducito . Aut cuminū tritum cum bu-
 » tyro & resina æqualibus liquefactis . Si testiculi aphthis tententur, terra cimolia
 » cum aqua prius illitis finito liccescere, & aqua calida abstersis, myrtum nigrum la-
 » uem, & simyrnei pauxillum tritum applicato . Ex crescentias testiculorum cinis far-
 » mentatius cum nitro & aqua maceratus perfanat si applicetur.

De priapismo.

Priapismus est firmum genitalis incrementum, quod in longum latumq; intu-
 mescit, citra ueneris appetentiam; flatulentus nimirum est spiritus, qui particulam
 in tumorem attollit, humorum viscosorum crassorum que soboles modici caloris 10
 gratia . Notum uero est cuilibet particulas non esse calefacientes, sed leuiter refri-
 gerandas cerato rosaceo cum aqua contuso ; item chamæmelino genitali & lum-
 bis imposito, uictus & medicamenta exhiben̄, quæ extenuare citra manifestum
 calorem possint . Applicabuntur etiam quæ naturali modo operat̄, experimen-
 tis ac usu probata . Nymphæa his quoq; potui dabitur, agni semē, rutaq; uiridis, ob-
 sonijs mixta, sed per initia ea non assumi debet, ut quæ uehemeter calefaciat, uerū
 post aliorum extenuantium usum . Id faciundum uenit, cum uacuatione per ene-
 mata moliris; nam uicinae particulae s̄ape per aluum inferiorem profluunt,

Ad eos qui urinam inuiti reddunt.

Vesica caprilla, aut quilla cremata ex posca propinatur; uesperi autem cum sit
 cubandum est . Bene facit etiam leporis testiculus, si uino odoro decoctus bibat .
 Calamintham & myrrhā ante coenam potui dato, genitalia uero ungantur cimo-
 lia creta cum succo perdicij .

Ad mulue affectus.

In uteri strangulatu corpus sensu priuatur motuq; pulsus apparet languidus,
 exiguus, & omnino aboletur; in nonnullis sensus quidem, & motus, & ratio costat,
 uix autem respirant; quibusdam et uox intermoritur, alijs artus contrahuntur . Fit
 igitur sensus, motus, & spirationis abolitio ex frigiditate, dum ipsis abunde est so-
 lis per arterias totius corporis perspiratus, nec respirare per os desiderant, ut dixi,
 propter frigiditatem, cum superiori tempore, quo probè purgabantur, uterum ge-
 rebant, & cum uiris coibant, his leuarentur, ut uideatur humidum & frigidum in
 ipsis semen totum refrigerare corpus . Ad uteri strangulatus conuenit agarici un-
 ia una ex uino pota . Plantaginis semē & succus cum uino, unguis ex concha, po-
 tus . Acetum scillinum sorbere prodest . Naribus admota excitant pericitantes, bi-
 tumen, castoreum, galbanum, pix liquida, liquor cedrinus, pili combusti, ru-
 ta, cepa, allium . Incenditur autem suffiminiis gratia cornu ceruinū,
 & ruta cum melle lana excepta, anno applicantur.